

PORADNIK STRATEGICZNY

REZULTAT DT.1.4.1

Interreg
CENTRAL EUROPE European Union
European Regional
Development Fund

Forget Heritage

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PRZYCZYNY INWESTOWANIA	7
USTAWODAWSTWO I STRATEGIE	
EUROPA	12
WŁOCHY – GENUA I MEDIOLAN	15
WĘGRY – PECZ	21
NIEMCY – NORYMBERGA	25
CHORWACJA - RIJEKA	31
SŁOWENIA – LUBLANA	35
POLSKA - WARSZAWA I BYDGOSZCZ	39
REPUBLIKA CZESKA - MIASTO UŚCIE NAD ŁABĄ	48
PODSUMOWANIE USTAWODAWSTWA I STRATEGII	52
WNIOSKI I ZALECENIA	56

WSTĘP

INFORMACJE O PROJEKCIE

Projekt Forget Heritage (Zapomniane Dziedzictwo) analizuje zagadnienie dotyczące tego, w jaki sposób można usprawnić partnerstwo publiczno-prywatne w celu znalezienia zrównoważonych rozwiązań dla adaptacji nieużytkowanych budynków historycznych.

Wiele miast w tych krajach charakteryzuje się występowaniem nieużytkowanych budynków historycznych, takich jak dawne fabryki, szpitale i koszary. Te budynki ukształtowały historię i życie lokalnych społeczności i pozostają w dalszym ciągu ważną częścią kulturowej tożsamości tych regionów.

Wiele budynków dziedzictwa kulturowego jest własnością publiczną i są utrzymywane ze środków publicznych, lecz ta sytuacja ulega zmianie biorąc pod uwagę rosnące zapotrzebowanie wśród stowarzyszeń prywatnych i obywatelskich. Zaangażowanie sekto-

ra prywatnego oferuje również możliwość tworzenia koncepcji, które wybiegają poza same zabiegi konserwacyjne. Dla przykładu, adaptacja budynków może wnieść wartość dodaną oraz znaczenie dla obywateli, kreacji i gospodarki.

Osiągnięcie równowagi pomiędzy ochroną a przekształceniem, interesami prywatnymi, publicznymi

i kulturalnymi oraz ekonomiczną opłacalnością to ogromne wyzwanie dla nowych projektów.

Celem tej współpracy jest udzielenie pomocy na temat tego, w jaki sposób osiągnąć tę równowagę oraz zbadać, pomnożyć i efektywnie wykorzystać ukryty potencjał niewystarczająco wykorzystanego dziedzictwa kulturowego, przyczyniając się do lepszej jakości życia wszystkich zaangażowanych podmiotów.

INFORMACJE O TYM PORADNIKU

Ten poradnik, pod nazwą Poradnik Strategiczny, stanowi część pierwszego technicznego Pakietu Roboczego (WPT1) działań projektu „Forget Heritage”.

Wszyscy partnerzy projektu „Forget Heritage” zestawili stosowne przepisy i zasady ochrony zabytków obowiązujące w ich krajach oraz częściowo dokonali zaleceń odnośnie tego, jak najlepiej zajmować się nimi. Ten poradnik zawiera przegląd zebranego, aktualnie obowiązującego prawodawstwa na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Ponadto, ten poradnik nakreśla odpowiednie strategie krajowe dotyczące ochrony i wykorzystania zabytków dziedzictwa kulturowego. Podaje też nazwy podmiotów, a także możliwości i argumenty odnośnie pomocy finansowej dla takich projektów.

Ten poradnik pomaga zapoznać się z przedmiotem oraz przedstawia kilka podejść i procesów. Ta publikacja pokazuje, że inne miasta partnerskie zajmują się podobnymi problemami oraz podsumowuje pomysły rozwiązania w waloryzacji dziedzictwa kul-

turowego. Krótko mówiąc, oferuje możliwość przedstawienia tematu oraz zapewnia wstępne zapoznanie się z tą kwestią lokalnym decydentom, którzy pragną podejść do problemu rewitalizacji historycznych zasobów poprzez uregulowanie przemysłów kreatywnych i kulturowych oraz zgodnie z kryteriami inteligentnego rozwoju i klasyfikacji ochrony publicznej.

Ponadto, ten poradnik podkreśla kluczowe znaczenie przemysłów kreatywnych i kulturowych w kreowaniu i wdrażaniu nowych rozwiązań dotyczących przekształcenia nieużytkowanych budynków historycznych, przedstawiając niezliczone możliwości rozwoju urbanistycznego, które powstają w tym kontekście.

Pomimo tego, że ten poradnik nie może i nie powinien dostarczać żadnych prawnie wiążących zaleceń, służy on jako dobrze zbadana podstawa dla waszych własnych projektów. Nie można przenieść wszystkich doświadczeń, lecz jako całość zwiększają one poziom świadomości i wrażliwości w zajmowaniu się dziedzictwem kulturowym.

CELE

Podczas opracowywania tego poradnika, skupiliśmy się na następujących celach:

Pomoc we wdrożeniu projektu waloryzacji dziedzictwa kulturowego

Ten „Poradnik Strategiczny” obejmuje krótkie przedstawienie aktualnej sytuacji prawnej dotyczącej dziedzictwa kulturowego oraz ułatwia badanie i planowanie poniższych kroków związanych z realizacją projektu waloryzacji dziedzictwa kulturowego.

Charakter międzynarodowy

Każdy kraj partnerski projektu „Forget Heritage” posiada swoje obszerne ustawodawstwo, strategie

i dyrektywy zajmujące się dziedzictwem kulturowym. W celu zorientowania się w tej dużej ilości praw, zaleceń i ustalonych działań, niniejszy poradnik stara się je zaprezentować w zwięzły sposób.

Transfer wiedzy

Dokumentowanie najważniejszych wytycznych, paragrafów i zaleceń wspiera transfer wiedzy zarówno pomiędzy partnerami, a także realiami poza partnerami „Forget Heritage”, którzy pragną zająć się waloryzacją nieużytkowanych budynków historycznych.

Posiadanie możliwości porównania własnego status quo z sytuacją prawną pozostałych partnerów projektu, mając przydatne porady i rozwiązania, w jaki sposób zajmować się różnymi uregulowaniami, nie tylko promuje wymianę pomiędzy miastami, lecz również umożliwia komunikację transgraniczną.

Świadomość

Kreatywne pomysły ponownego wykorzystania oferują wiele możliwości pod względem ekonomicznym

i kulturalnym. Ten poradnik ma na celu umocnienie świadomości o wzajemnych związkach oraz

– w optymalnym przypadku – rozpoczęcie działań przez decydentów w dziedzinie gospodarki i polityki.

Ramy prawne dla decydentów

Wprowadzenie i przegląd stosownych przepisów, modeli strategicznych i finansowych, powinno również podnieść świadomość odnośnie aktualnych kwestii wśród lokalnych decydentów. To może dostarczyć warunki wyjściowe dla własnego zaangażowania lokalnych decydentów oraz przedstawić ich zakres działania.

METODA

Ten poradnik jest oparty na starannych badaniach miast partnerskich nad sytuacją prawną w ich

kraju / regionie.

Jako pierwszy krok, poproszono ich o zebranie istotnych informacji (ustawodawstwo, strategię działania, główne podmioty, możliwości finansowania oraz programy rozwoju) oraz ich udostępnienie w szablonie

w jednolitym formacie. Te szablony są dostępne w odpowiednich językach danego kraju oraz w języku angielskim.

Poproszono o następujące informacje:

1. Opis systemu ochrony dziedzictwa kulturowego w każdym kraju.
2. Przegląd prawodawstwa dotyczącego dziedzictwa kulturowego:
 - kontekście planowania przestrzennego i miejskiego,
 - kontekście partnerstwa publiczno-prywatnego,
 - kontekście budownictwa,
 - kontekście turystyki.
3. Opis najważniejszych strategii lokalnych/ regionalnych/krajowych, wpływających bezpośrednio i pośrednio na konkretną ochronę dziedzictwa kulturowego. Dla przykładu, programy zajmujące się:
 - rozwojem urbanistycznym,
 - wsparciem przemysłów kulturowych i kreatywnych,
 - wsparciem przedsiębiorczości,
 - wsparciem turystyki,
 - inne (takie jak edukacyjne, innowacyjne, ...).
4. Lista wszystkich głównych podmiotów i ich role.
5. Przegląd możliwości finansowania oraz analizy aktualnie aktywnych programów rozwojowych.
6. Zalecenia dotyczące odpowiedniego ustawodawstwa i strategii.

PRZYCZYNY INWESTOWANIA

INWESTOWANIE W KONCEPCJE DOTYCZĄCE PONOWNEGO WYKORZYSTANIA BUDYNKÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Tożsamość kulturowa i jakość życia

Dziedzictwo kulturowe to element łączący europejskiego dziedzictwa kulturowego. Niezależnie od obiektywnie pięknych lub interesujących budynków i zespołów historycznych, możemy zauważyć rosnącą potrzebę kontynuowania i znajomości historycznie ukształtowanego środowiska wśród mieszkańców miast. Miasta, które są atrakcyjne i wyróżniają się dzięki dużej ilości zabytków tworzą autentyczność, przyciągają potencjalnych mieszkańców i mają do czynienia z niższymi wskaźnikami rezygnacji.

Lokalizacja i czynniki ekonomiczne

Aktywnie użytkowane budynki dziedzictwa kulturowego oraz historyczne dzielnice tętniące życiem stanowią atrakcyjne alternatywy do zamieszkania i pracy. W okolicach z dużym zagęszczeniem zabytków

i miejskich centrów historycznych, ochrona dziedzictwa kulturowego może być w związku z tym zdecydowaną zaletą lokalizacji oraz obiecującą inwestycją.

Poza pozytywnymi efektami dla mieszkańców takich miast, wzrost turystyki miejskiej, który towarzyszy aktywnej polityce ochronnej dziedzictwa kulturowego to czynnik ekonomiczny, który nie może być zaniedbany. Tereny z budynkami i zespołami historycznymi w systemach wielkomiejskich korzystają z tego w szczególny sposób. Ponadto, dzielnice o szczególnym znaczeniu historycznym przyciągają rosnącą liczbę turystów, stając się w coraz większym stopniu centralnym punktem tradycyjnych wycieczek po miastach i podróży krajoznawczych.

Ochrona zabytków innych niż zabytki o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa narodowego

Na budynki dziedzictwa kulturowego, które nie są konstrukcyjnie zintegrowane z pejzażem miejskim, zwraca się z reguły mniej uwagi. Nie stanowią one oczywistej wartości jako aktywa kulturowe, z których należy być dumnym i ich rozwój turystyczny nie wydaje się uzasadniony na pierwszy rzut oka. Jednakże te zespoły przyczyniają się również do tożsamości miasta, będąc świadkami historii mieszkańców.

W przypadku, gdy te zabytki pozostaną nieużytkowane i przepadną, ponieważ nie ma koncepcji ich adaptacji lub po prostu nie są one wdrożone, spowoduje to nieodwracalną stratę. W aspekcie długoterminowym, to może mieć negatywny wpływ na tożsamość kulturową całego regionu.

W związku z tym, że atrakcja turystycznie jest nie zawsze wyobraźalna na pierwszy rzut oka i czasami może nie być stosowna dla wszystkich, a także biorąc pod uwagę fakt, że w większości przypadków nie ma już potrzeby oryginalnego wykorzystania tych koszarów, fabryk, itp., jest ważne, aby znaleźć nowe, konkretne koncepcje ich użytkowania.

W tym aspekcie, zdecydowaną rolę mogą odegrać przemysły kreatywne i kulturowe. Dostarczają one nowych perspektyw, know-how oraz zaangażowania w rewitalizację, zachowując i chroniąc te miejsca, jednocześnie oferując wystarczająco dużo przestrzeni do aktualnego i przyszłego rozwoju. W celu wykorzystania pełnego potencjału dziedzictwa kulturowego, potrzebne są nowe, bardziej elastyczne i przejrzyste zasady i modele finansowania.

INWESTYCJE W PRZEMYSŁ KREATYWNY I KULTUROWY

Tożsamość europejska

Przemysły kulturowe i kreatywne, zróżnicowane i tętniące życiem, przyczyniają się w znacznym stopniu do tworzenia tożsamości europejskiej poprzez wiele przedsięwzięć, projektów transgranicznych, a także modeli współpracy i biznesowych.

Nowe perspektywy

Dzięki wielu niezwykłym perspektywom i podejściom, gracze w tym rozwijającym się przemyśle dostarczają nowych rozwiązań do wyzwań stojących przed Europą. Poprzez stworzenie warunków umożliwiających dotrzymanie kroku szybkiemu rozwojowi technologicznemu, ekonomicznemu

i społecznemu w dobie cyfryzacji i globalizacji, przemysły kulturowe i kreatywne rozwijają kraje Unii Europejskiej na poziomie zarówno społecznym, jak i ekonomicznym.

Jako ważne elementy wiążące naszych społeczności, sztuka i kultura stanowią prężne siły napędowe dla innowacyjnych technik i technologii. W celu wykorzystania tego potencjału, wymagane są nowe modele wspomagające podmioty, które – co nie mniej istotne – wymagają realnej przestrzeni, aby urzeczywistnić swe pomysły.

Lokalizacja i czynniki ekonomiczne

Zarówno regionalne jak i międzynarodowe badania wskazują na bezpośrednią korelację pomiędzy kreatywnością a prosperującą gospodarką. Poza podwyższoną wartością nieruchomości w tych obszarach, ta korelacja ma również pozytywny wpływ na sytuację lokalnego zatrudnienia w regionach z silnymi przemysłami kreatywnymi.

Jako jedne z najszybciej rozwijających się gałęzi w gospodarce globalnej, przemysły kreatywne stwarzają możliwości dla wzrostu zatrudnienia, rozwoju ekonomicznego i innowacji. Charakteryzują się one przede wszystkim ich ogromnym znaczeniem dla rozwoju

regionalnego (nawet w aspektach demograficznych). Ponadto, przemysły kulturowe i kreatywne przyczyniają się w znacznym stopniu do produktu narodowego brutto.

Przestrzeń dla przemysłów kreatywnych i kulturowych

Nie ma żadnych wątpliwości, że tradycyjne przemysły czerpią korzyści z ustanowienia gałęzi kreatywnych. Stosownie, nasze wysiłki skierowane na umocnienie lokalizacji biznesu zależą w dużym stopniu od pytania, czy możemy utworzyć wystarczającą, odpowiednią przestrzeń.

Czynniki, które opisują idealne miejsce pracy dla podmiotów w przemyśle kulturowym i kreatywnym to łatwy dostęp, a następnie niskie koszty wynajmu i dobrze rozwinięta infrastruktura; te kryteria są idealnie spełniane przez wiele niewykorzystanych zabytków, dawnych magazynów i fabryk o wartości kulturowej

i historycznej. W przypadku, gdy adaptacja tych budynków tworzy przestrzeń dla produkcji filmowych, pracowni artystycznych, doświadczenia pokazują, że może to prowadzić do rewitalizacji całych terenów, które mogłyby pozostać niewykorzystane przez wiele lat.

Wsparcie polityczne jest wysoko doceniane w celu budowania na podstawie osiągniętej rewitalizacji oraz tworzenia długoterminowych, pozytywnych efektów. Często jest tak, że jedyną rzeczą, którą gracze

w przemyśle kreatywnym mogą uzyskać są pozwolenia na tymczasowe użytkowanie nieruchomości. To spowalnia trwałe zaangażowanie i inwestycje.

W przypadku, gdy lokale są dostępne na dłuższy okres czasu i na stabilnych warunkach, wówczas region może w pełni korzystać z pozytywnych efektów utworzenia przemysłów kreatywnych i kulturowych.

INTERWENCJA

Ustawodawstwo i strategie, które zostały zebrane w tym poradniku odnoszą się głównie do zachowania istniejącego dziedzictwa kulturowego, uwzględniając w mniejszym stopniu potencjał, który leży

w innowacyjnych koncepcjach ponownego wykorzystania. W związku z tym, nie tworzą one wystarczających i odpowiednich warunków w celu wsparcia takich wysiłków. Występuje też niewiele programów oraz dotacji dotyczących adaptacji nieużytkowanych budynków historycznych.

Jednakże przekształcenie wiąże się ze zdecydowanymi korzyściami ekonomicznymi i społecznymi — dla nieruchomości, rozwoju urbanistycznego i całego regionu. To może

być źródłem rewitalizacji urbanistycznej i społecznej, utworzyć przestrzeń dla innowacji i rozwoju ekonomicznego, a także tchnąć nowe życie w obszary słabo rozwinięte. W związku z tym, współpraca pomiędzy polityką a przemysłami kreatywnymi i kulturowymi powinna być podejmowana w sposób trwały i długoterminowy, aby można było wykorzystać nie tylko wolne powierzchnie, lecz również pełen potencjał kreatywnej pracy.

Wprawdzie zaangażowanie sektora prywatnego jest ważnym czynnikiem sukcesu i ciągłości projektów zmierzających do rewitalizacji budynków, niezbędna jest interwencja publiczna, wsparcie i zachęta.

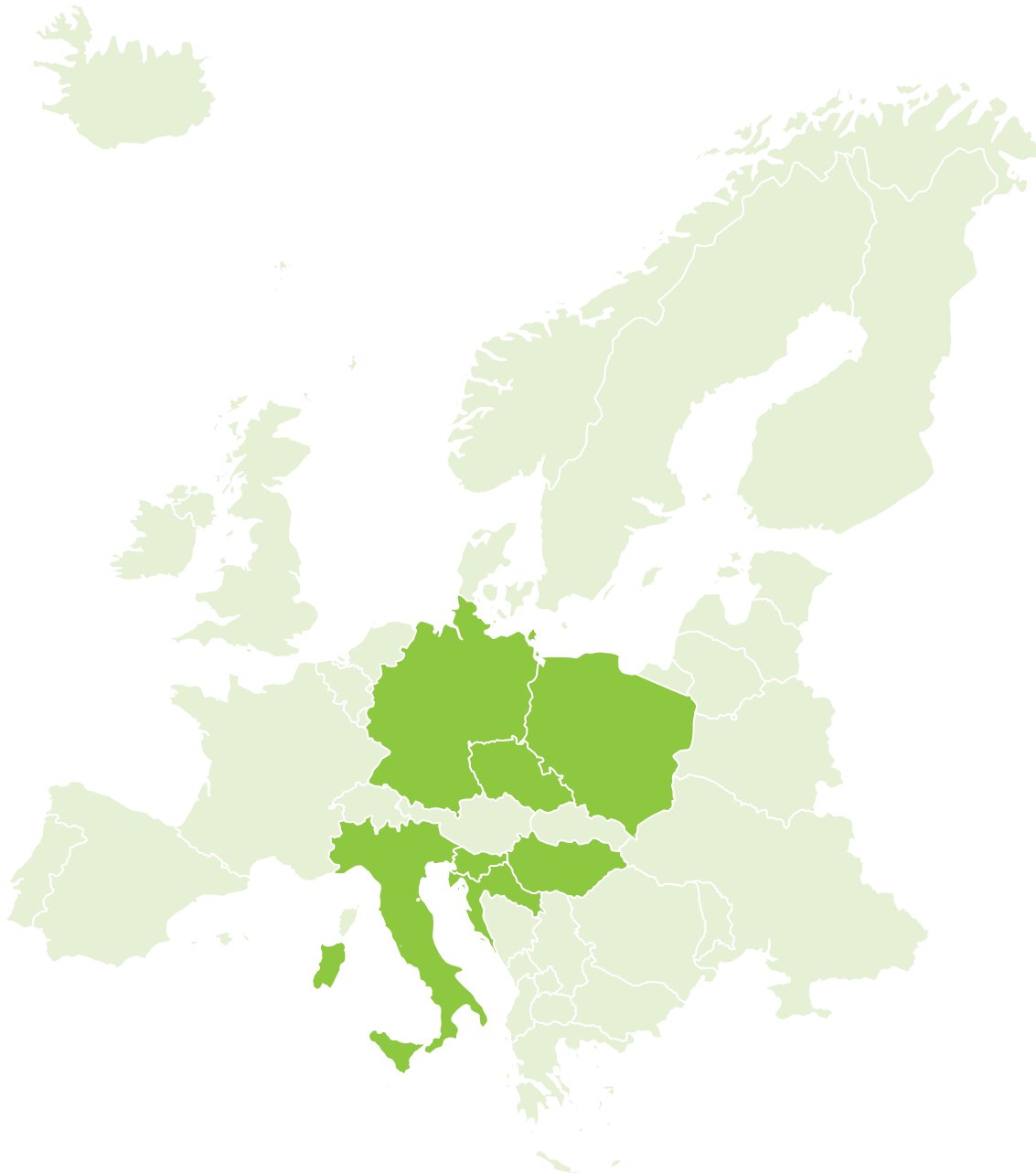
USTAWODAWSTWO I STRATEGIE

OPARTE NA BADANIACH PARTNERÓW

EUROPA

KONWENCJE I KARTY

Międzynarodowe

Różne rozporządzenia, porozumienia i zalecenia Rady Europy, Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych (ICOMOS) oraz UNESCO regulują i promują ochronę zabytków.

- Konwencja Haska z 14.5.1954
- Europejska Konwencja Kulturalna z 19.12.1954
- Międzynarodowa Karta Konserwacji i Restauracji Zabytków i Miejsc Zabytkowych z 1964
- Konwencja UNESCO w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego z 16.11.1972
- Konwencja o ochronie światowego dziedzictwa – Europejska karta ochrony zabytków z 26.9.1975

- Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy sporządzona w Grenadzie z 3.10.1985
- Międzynarodowa Karta Ochrony Zabytków – Karta Waszyngtońska - 1987
- Konwencja Ramowa Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństw sporządzona w Faro z 27.10.2005

Występują również inne rozporządzenia dotyczące ogólnie kultury, dziedzictwa archeologicznego, krajobrazów kulturowych, ogrodów, dziedzictwa podwodnego oraz importu dóbr kultury. Wpływają one tylko marginalnie na adaptację dziedzictwa kulturowego i w związku z tym nie są oddzielnie wyszczególnione.

Europa

W odniesieniu do ponownego wykorzystania dziedzictwa kulturowego w Europie istotne są poniższe porozumienia / karty:

- Europejska Karta Zabytków,
- Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy

Uwaga: Karta Wenecka z 1964 roku (Międzynarodowa Karta Konserwacji i Restauracji Zabytków i Miejsc Zabytkowych) jest uznawana za najważniejszy dokument dotyczący ochrony zabytków na całym świecie, lecz w dalszym ciągu pozostaje niewiążąca prawnie i w związku z tym nie jest podana w tym poradniku.

POZIOM EUROPEJSKI

Rada Europy - Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy (Traktat w Grenadzie) przyjęta 3 października 1985 roku w Grenadzie na II Europejskiej Konferencji Ministrów Ochrony Zabytków Przyjęcie konwencji z mocą wiążącą dla krajów członkowskich.

Składając podpis, odpowiednie kraje zobowiązują się do zarejestrowania i zinventaryzowania obiektów podlegających ochronie. Zobowiązują się one również do zapewnienia ochrony prawnej oraz konserwacji, wsparcia finansowego oraz ochrony dziedzictwa architektonicznego przed szkodliwym wpływem środowiska.

- Definicja określenia „dziedzictwo architektoniczne”
- Rejestracja obiektów podlegających ochronie
- Procedury ochrony prawnej
- Środki towarzyszące
- Sankcje
- Środki ochronne
- Udział i zrzeczenia
- Informacje i szkolenia
- Koordynacja środków ochrony na poziomie europejskim
- Klauzule końcowe

Europejska Karta dziedzictwa architektonicznego została przyjęta przez Komitet Ministrów Rady Europy i była uroczystie ogłoszona na Kongresie w sprawie Europejskiego Dziedzictwa Architektonicznego, który odbył się

w Amsterdamie od 21 do 25 października 1975 roku Komitet Ministrów przyjmuje i ogłasza zasady następującej karty, sporządzonej przez Komitet Zabytków i Miejsc Historycznych Rady Europy:

1. Europejskie dziedzictwo architektoniczne obejmuje nie tylko nasze najważniejsze zabytki: zawiera również grupy mniej ważnych budynków
w naszych starych miastach i wyróżnionych wsiach, w ich naturalnych lub sztucznych środowiskach.
2. Historia odzwierciedlona w dziedzictwie architektonicznym przedstawia pewne środowisko, które jest niezbędne do zrównoważonego i pełnego życia.
3. Dziedzictwo architektoniczne to kapitał o niezastąpionej wartości duchowej, kulturowej, społecznej i ekonomicznej.
4. Konstrukcja/budowa centrów i miejsc historycznych sprzyja harmonicznej równowadze społecznej.
5. Dziedzictwo architektoniczne ma ważną rolę do odegrania w edukacji.
6. To dziedzictwo jest zagrożone.
7. Zintegrowana ochrona zapobiega tym zagrożeniom.
8. Zintegrowana ochrona zależy od wsparcia prawnego, administracyjnego, finansowego i technicznego.
9. Zintegrowana ochrona nie może się powieść bez współpracy wszystkich podmiotów.
10. Europejskie Dziedzictwo Architektoniczne to wspólna własność naszego kontynentu.

WŁOCHY

GENUA I MEDIOLAN

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - WŁOCHY

Poziom krajowy / regionalny

Zgodnie z przepisami ustalonymi przez MiBACT (Włoskie Ministerstwo Dziedzictwa i Działalności Kulturalnej oraz Turystyki), poziom krajowy bierze główną odpowiedzialność za miejsca własności narodowej; natomiast regiony i władze miejskie za miejsca lokalne.

Dla przykładu, w Genui, bardzo ważne muzea (takie jak Polo Museale di Strada Nuova) zależą bezpośrednio od finansowania władz miejskich. W tym przypadku, stała część finansowania pochodzi z sektora prywatnego (fundacje kultury, itp.).

Poziom lokalny

Poziom lokalny Genui projektu PUC podaje wyraźnie, w jaki sposób modyfikacje architektoniczne i urbanistyczne mogą być realizowane na obszarze miejskim Genui, nawet w zgodności z miejscami historycznymi o zainteresowaniu kulturalnym (tj. obszar

w pobliżu Villa Giustiniani Cambiaso, w rejonie Albaro, wybitny przykład architektury pochodzący z 1548, zaprojektowany przez architekta Renesansu Galeazzo Alessi z Perugii)

Główne podmioty i ich role

Włoskie Ministerstwo Dziedzictwa i Działalności Kulturalnej oraz Turystyki

Ministerstwo sporządziło kodeks główny dziedzictwa kulturowego, który reguluje każdy aspekt tego sektora. Ten kodeks zawiera przepisy dotyczące użytkowania i ponownego wykorzystania dziedzictwa kulturowego, a także organizuje pomoc finansową z zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego.

Region Liguria

Regulacja ochrony dziedzictwa kulturowego z kilku perspektyw. Uznanie roli sektora prywatnego i przyznanie funduszy.

Region Lombardia

Ustawowa reorganizacja sektora kulturowego, wprowadzenie nowych programów i narzędzi finansowych, dzięki wkładowi pry-

watnym i dobrowolnym, zwiększona rola działalności dobrowolnej.

Ministerstwo Gospodarki i Finansów; Ministerstwo Transportu; Ministerstwo Spraw Regionalnych i Autonomii

Uznanie jakiegokolwiek podmiotu, publicznego lub prywatnego, który przekazuje darowizny na rzecz dziedzictwa kulturowego. Ułatwienie procedur biurowatycznych.

Ministerstwo Gospodarki i Finansów; Ministerstwo Rozwoju Ekonomicznego; Ministerstwo Edukacji

Utworzenie nowego rodzaju przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, nastawionych (również) na dziedzictwo kulturowe, regulacja planowania przestrzennego i ochrona miejsc dziedzictwa kulturowego.

USTAWODAWSTWO - WŁOCHY

POZIOM KRAJOWY

Codice dei beni culturali e del paesaggio ai sensi dell'articolo 10 della legge 6 luglio 2002, n. 137 Decreto Legislativo 22 Gennaio 2004, n. 42

Kodeks określa przepisami podstawowe nakazy dotyczące dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu naturalnego i kulturowego (Art. 1,

4). Głównym zamierzeniem jest osiągnięcie celu ochrony wraz z publicznym użytkowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego.

>> Planowanie Urbanistyczne

Kodeks przedstawia wskazania na temat tego, w jaki sposób dziedzictwo kulturowe może być użytkowane i ponownie wykorzystane (Art. 6, 10, 20, 45), wraz z jego zarządzaniem (Art. 53, 57, 65, 95), niezależnie od tego, czy jest to własność publiczna, czy prywatna (Art. 102-117).

>> Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Kodeks ustanawia rolę obywateli w ochronie dziedzictwa kulturowego (Art. 5, 6, 102, 117). Zachęca się spółki prywatne, lecz tylko pod bezpośrednią kontrolą MiBACT.

Publiczne dziedzictwo kulturowe nie może

nigdy stać się prywatne, podlegając pewnym wyjątkom wskazanym w kodeksie (Art. 57-65).

>> Budownictwo

Kodeks obejmuje przepisy dotyczące interesu publicznego (Art. 136-138). Kiedykolwiek dane miejsce jest ogłoszone jako miejsce interesu publicznego, występują restrykcje pod względem budynku lub ruchomych elementów.

W tym przypadku, nawet prywatni obywatele muszą współpracować z MiBACT nad ochroną miejsc dziedzictwa kulturowego (lub pejzażu).

D.L. 31 maggio 2014, n. 83 Convertito in legge, con modificazioni, dall' art. 1, comma 1, L. 29 luglio 2014, n. 106. Disposizioni urgenti per la tutela del patrimonio culturale, lo sviluppo della cultura e il rilancio del turismo.

To prawo tworzy nowy rodzaj wsparcia finansowego dla dziedzictwa kulturowego, w oparciu o postanowienia dotyczące uznania za darowizny odnośnie dziedzictwa kulturowego (Art. 1).

Prawo organizuje nowy plan strategiczny dla dziedzictwa kulturowego oraz ustanawia środki nadzwyczajne w upraszczaniu, przejrzystości i prawidłowym zarządzaniu (Art. 7, 8, 12, 17).

Decreto legge 12 settembre 2014, n. 133, coordinato con la legge di conversione 11 novembre 2014, n. 164, recante: "Misure urgenti per l'apertura dei cantieri, la realizzazione delle opere pubbliche, la digitalizzazione del Paese, la semplificazione burocratica, l'emergenza del dissesto idrogeologico e per la ripresa delle attività produttive".

Ten dekret wprowadza kilka pilnych przepisów, w szczególności dotyczących funduszy UE (Art. 12) i ich zarządzania. Głównym celem jest uproszczenie procesów administracyjnych-

ch i pełne zaangażowanie funduszy UE.

Ponadto, zawarte są przepisy, które podnoszą status niewykorzystanych miejsc dziedzictwa kulturowego (Art. 25, 26, 33).

Decreto-legge 18 ottobre 2012, n. 179, coordinato con la legge di conversione 17 dicembre 2012, n. 221, recante: "Ulteriori misure urgenti per la crescita del Paese".

Ten dekret wprowadza nowy rodzaj przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (Art. 25) (również) skierowanych na dziedzictwo kulturowe oraz ustanawia nowe zasady finansowania projektu. Ponadto, poza regulacją

innych części, ten dekret tworzy nowy standard w marketingu dziedzictwa kulturowego (Art. 32) oraz partnerstwa publiczno-prywatnego. Umożliwia również rozwój kilku obszarów dziedzictwa kulturowego (Art. 34).

Codice del Terzo settore, Decreto Legislativo 3 luglio 2017, n. 117 a norma dell'articolo 1, comma 2, lettera b), della legge 6 giugno 2016, n. 106.

Ten kodeks reguluje podmioty trzeciego sektora, które prowadzą działania ogólnego zainteresowania do osiągnięcia celów obywatelskich, solidarnościowych i użyteczności społecznej w celach non-profit. Regu-

luje wolontariat i jego działania, zrzeszenia i fundacje trzeciego sektora, a także specjalne podmioty, takie jak zrzeszenia promocji społecznej i organizacje filantropijne.

POZIOM REGIONALNY - LIGURIA

Legge regionale 31 ottobre 2006, n. 33 Testo unico in materia di cultura

To prawo regionalne ustanawia główne cele zarządzania dziedzictwem kulturowym (Art. 1), podając role podmiotów regionalnych i lokalnych (Art. 2, 4). Określa związki publicz-

no-prywatne (Art. 16, 19) oraz podnosi status lokalnych miejsc dziedzictwa kulturowego (Art. 23, 26), również ekonomicznie, poprzez utworzenie specjalnego funduszu (Art. 30).

POZIOM REGIONALNY - LOMBARDIA

Legge regionale 7 ottobre 2016 - n. 25 Politiche regionali in materia culturale - Riordino normativo

To prawo regionalne upraszcza i aktualizuje ustawodawstwo dotyczące materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz ustanawia główne cele zarządzania dziedzictwem kulturowym (Art. 1), podając role

podmiotów regionalnych i lokalnych (Art. 3,4,5). Określa związki publiczno-prywatne (Art. 12, 29, 37) oraz podnosi status lokalnych miejsc dziedzictwa kulturowego (Art. 12) również ekonomicznie, poprzez wprowadzenie nowych programów i narzędzi finansowania (Art. 42, 43).

POZIOM LOKALNY - GENUA

Provvedimento n. 165, Piano Urbanistico Comunale del Comune di Genova

Te lokalne przepisy regulują w jaki sposób budynki, usługi i tereny zielone (publiczne lub prywatne) mogą być utworzone, przeniesione i zburzone na lokalnym obszarze Genui (Art. 1).

Zawierają one specjalne zasady dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego (Art. 10 bis). Głównym celem jest zagwarantowanie renowacji miejsc kulturowych w planie budowlanym.

Regolamento sulla collaborazione tra cittadini e amministrazione per la cura, la gestione e la rigenerazione in forma condivisa dei beni comuni urbani. Abrogazione del "regolamento sugli interventi di volontariato", approvato con deliberazione del consiglio comunale n. 126 del 22.11.1999

Te wytyczne określają nowy rodzaj współpracy publiczno-prywatnej w użytkowanym i ponownie wykorzystywanym dziedzictwie kulturowym (Art. 1).

obywatelami (Art. 4) poprzez nadawanie im kluczowych ról w ochronie i zabezpieczeniu dziedzictwa kulturowego (Art. 5-9). Te wytyczne udzielają również ulg podatkowych obywatelom (Art. 10).

Sporządzają one umowy partnerskie z

POZIOM LOKALNY - MEDIOLAN

Delibera Consiglio Comunale N.16 del 22.05.2012 Piano Governo Territorio (PGT) Comune di Milano

Te lokalne przepisy regulują w jaki sposób budynki, usługi i tereny zielone mogą być utworzone, przeniesione i zburzone na lokalnym obszarze Mediolanu (PdR art. 5, 10 i 11 oraz PdR art. 12-17)

Zawierają one specjalne zasady dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego (PdR art. 12-17). Głównym celem jest rewitalizacja istniejącego miasta: promowanie bardziej wyrównanego i zrównoważonego modelu rozwoju urbanistycznego (PdR art. 5, 10 i 11 oraz PdR art. 12-17).

STRATEGIE - WŁOCHY

Ochrona i użytkowanie dziedzictwa kulturowego

Dziedzictwo kulturowe nie może być postrzegane jako obciążenie, lecz jako ogromny dar z przeszłości oraz potężna spuścizna na przyszłość. Prawo musi znaleźć równowagę pomiędzy inicjatywą ekonomiczną a ochroną dziedzictwa kulturowego. Biorąc to pod uwagę, a także przepisy i kodeks dziedzictwa kulturowego, włoscy ustawodawcy starają się interweniować w każdym aspekcie.

Rozpoczynając od wiedzy i świadomości dotyczącej aktywów kulturowych, do ulg podatkowych i funduszy ad-hoc, ustawodawcy utworzyli samonapędzający się proces, w którym sztuka daje możliwość znalezienia pracy i wzrostu dynamiki turystyki.

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Sporządzenie kodeksu głównego dziedzictwa kulturowego, który reguluje każdy aspekt tego sektora.

Ten kodeks zawiera przepisy dotyczące użytkowania i ponownego wykorzystania dziedzictwa kulturowego, a także organizuje pomoc finansową, publiczną i prywatną. Ten kodeks to

„fundamentalne normy”, które regulują dziedzictwo kulturowe, lecz występują również inne, bardziej specyficzne przepisy w kilku aspektach.

Ten kodeks wprowadza ścisłe przepisy dotyczące powszechnego użytkowania dziedzictwa kulturowego, głównie w celu przeciwwstawienia się bezprawiu.

Działania

Użytkowanie i ponowne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego z publicznym monitoringiem.

Finansowanie

Krajowe środki budżetowe i ulgi podatkowe, głównie „premia za sztukę”, prywatne darowizny

POZIOM REGIONALNY

Podsumowanie Liguria

Regulacje ochrony dziedzictwa kulturowego z kilku perspektyw.

Jednym z głównych celów tego prawa regionalnego jest silne rozpoznanie roli sektora prywatnego. Innym celem jest przyznanie funduszy w celu zabezpieczenia minimalnych poziomów jakości w tej dziedzinie.

To prawo tworzy plan do podniesienia statusu dziedzictwa kulturowego, określający miejsca i instytucje kulturowe, które wymagają ochrony

i funduszy. Występują również przepisy dotyczące rozwoju nieruchomości dziedzictwa kulturowego.

Podsumowanie Lombardia

Regulacje ochrony dziedzictwa kulturowego z kilku perspektyw.

Region Lombardia promuje zintegrowane i wielosektorowe planowanie lokalne, oparte na koordynacji pomiędzy podmiotami publicznymi a prywatnymi.

Zintegrowane plany kulturowe są zaprojektowane w celu wdrożenia i promowania zintegrowanych interwencji kulturowych, zarówno w skali terytorialnej, jak i kwestiach priorytetowych.

Działania

Strategie regionalne w dziedzictwie kulturowym

Finansowanie

Regionalne środki budżetowe

POZIOM LOKALNY

Podsumowanie Genua

Głównym celem tych wytycznych jest regulacja planowania przestrzennego i urbanistycznego w Genui. Uporządkowany rozwój przestrzenny może rzeczywiście zabezpieczyć pewne potrzeby, nawet te dotyczące dziedzictwa kulturowego. PUC ustanawia każdy aspekt dotyczący nie-

ruchomości oraz reguluje plan miejski uwzględniający potrzeby publiczne i prywatne. PUC to podstawa jakiegokolwiek planu budowlanego, który określa, czy budynek może być utworzony, a nawet zmodyfikowany. Zawiera również przepisy estetyczne dotyczące konstrukcji fasad.

Podsumowanie Mediolan

Te lokalne przepisy podają specjalne zasady dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego. Te przepisy dotyczą planowania przestrzennego i urbanistycznego w Mediolanie. Głównym celem jest rewitalizacja istniejącego miasta: promowanie bardziej wyrównanego i zrównoważonego modelu

rozwoju urbanistycznego.

Władze miejskie Mediolanu podają w PGT przepisy dotyczące użytkowania i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wyraźny system korzyści wynikających z odnowienia budynków o wartości historycznej.

Działania

Lokalne strategie w dziedzictwie kulturowym

Finansowanie

Lokalne środki budżetowe

WNIOSKI - WŁOCHY

Z legislacyjnego punktu widzenia, można zauważyć w ostatnich latach zwiększoną uwagę poświęcaną zarówno na przemysł kreatywno-kulturowy (CCI – creative-cultural industry) jak i ochronę dziedzictwa kulturowego na poziomie krajowym.

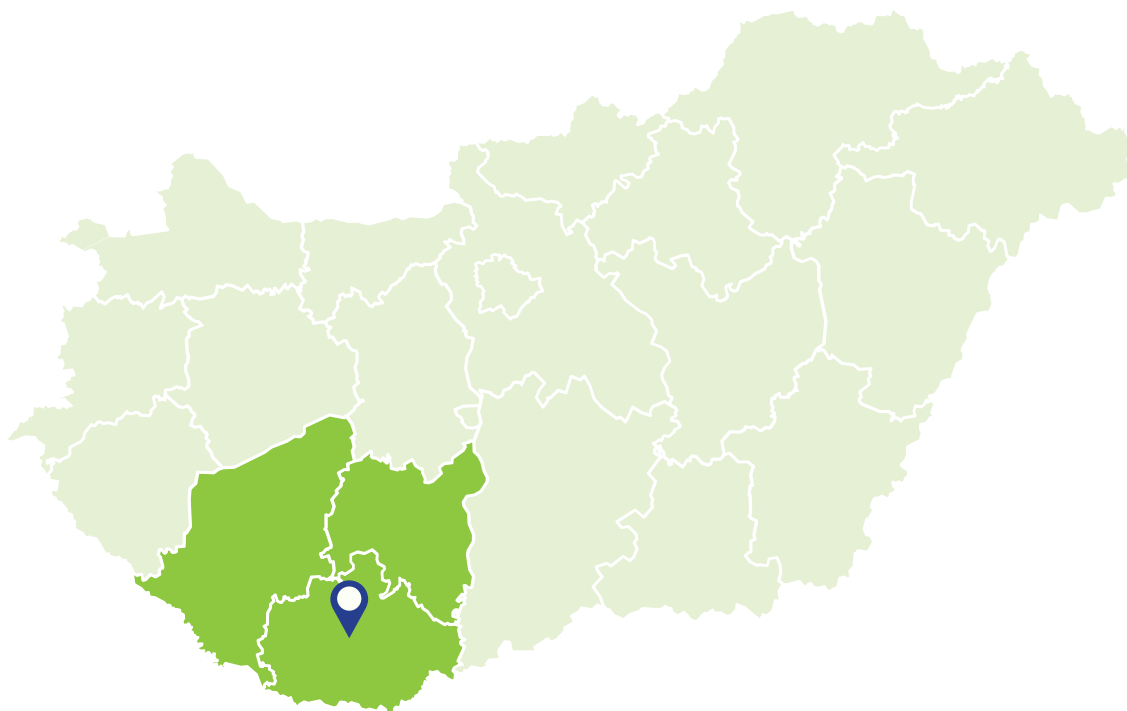
Zostały opublikowane specjalne normy, które uznają definicję i rolę CCI, a także określają specjalne strategie w tym sektorze (takie jak: określenie CCI jako kluczowego elementu wyjścia z kryzysu ekonomicznego i rozwoju, specjalne wytyczne i przydział środków budżetowych).

Szczegółowe strategie dotyczące waloryzacji dziedzictwa kulturowego ustanawiają ułatwiające warunki (np. subsydiowany czynsz), które mogą być wdrożone, gdy obiekt dziedzictwa kulturowego jest przypisany do sektora przemysłów kreatywno-kulturowych (CCIs).

WĘGRY

PECZ

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - WĘGRY

Poziom krajowy / regionalny

Ochrona i utrzymanie dziedzictwa kulturowego (zbudowanego, jak i intelektualnego) stanowi własność dzieloną przez wiele różnych instytucji rządowych, takich jak Departament Sekretariatu Państwowego

ds. Ochrony Dziedzictwa Kulturowego pod nadzorem Urzędu Premiera, a także Powiatowe i Gminne Biura Rządowe ds. Budowy i Ochrony Dziedzictwa.

Poziom lokalny

Za określenie/identyfikację, ewidencjonowanie, ochronę, utrzymanie i rozwój lokalnie zbudowanych zabytków odpowiedzialne są władze miejskie, z którymi nie kolidują działania ochronne dziedzictwa

krajowego. Samorząd miejski będzie podejmować decyzje dotyczące przejęcia budynków pod ochronę lub zaprzestania takiej ochrony, a także o ograniczeniach, obowiązkach i dotacjach.

Główne podmioty i ich rola

Minister Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Biuro Rządu w Budapeszcie

Organizuje i nadzoruje działania, zarządza władzami wyznaczonymi w specjalnych Dekretach Rządowych, a jednocześnie te podmioty wspomagają zadania realizowane przez Ministra.

Decyzje i rozporządzenia podjęte przez władze są weryfikowane w ich fazie przygotowania przez komitet doradczy, który oferuje pomoc, gdy jest wymagana.

Władze oferują ekspertyzę i konsultacje wspierające ochronę dziedzictwa.

- wejście w życie
- zgodność
- kontrola
- skorzystanie z pomocy
- usankcjonowanie

Samorząd lokalny (miejski) - Samorząd lokalny powiatu Pecz

Główny architekt miasta

Podejmuje decyzje dotyczące ochrony lokalnej. Dekret sporządzony przez radę miejską wyszczególnia obiekty dziedzictwa, które są pod lokalną ochroną oraz przeznacza określone środki na wsparcie.

Samorząd lokalny jest zobowiązany do wysłania wersji roboczej jakichkolwiek przepisów dotyczących zniesienia ochrony lokalnej poza procedurą rozwoju urbanistycznego dla władz ochrony dziedzictwa.

- Wystawienie oficjalnego upoważnienia
- Zgodność z przepisami krajowymi

USTAWODAWSTWO - WĘGRY

POZIOM KRAJOWY

LXIV. Ustawa dotycząca ochrony dziedzictwa kulturowego

Ochrona dziedzictwa budowlanego jest regulowana specjalną ustawą, lecz jest częściowo wdrożona do Ustawy Budowlanej (Ustawa LXXVIII. z 1997 roku). Zgodnie z tą ustawą, dziedzictwo budowlane powinno być przypisane do poziomu

- a) międzynarodowego
- b) krajowego
- c) lokalnego

i powinno być odpowiednio utrzymane, chronione, użytkowane i prezentowane. Ta ustawa wyznacza instytucje, które są odpowiedzialne za wdrożenie ustawy na stosownych poziomach, a także określa ogólne role na każdym poziomie.

LXXVIII. Ustawa z 1997 roku dotycząca ochrony i tworzenia środowiska budowlanego.

Ta ustawa stanowi ogólne ramy dotyczące budownictwa, którego częścią jest ochrona dziedzictwa. Określa cele ochrony dziedzictwa, a także które instytucje rządowe

są odpowiedzialne za poszczególne rodzaje budynków historycznych (np. władze lokalne są przypisane do ochrony dziedzictwa, które jest ważne na poziomie lokalnym)

Ustawa LXIV. z 2001 roku 496/2016. (XII. 28.) Dekret Rządowy dotyczący przepisów o ochronie dziedzictwa Ustawa LXXVIII. z 1997 roku

Zabytki architektoniczne powinny być użytkowane w sposób, który odpowiednio uwzględni historyczną wartość i oryginalną funkcję określonych budynków, podczas gdy nowa funkcja nie powinna stanowić zagrożenia dla chronionych wartości.

Zabytek lub dziedzictwo powinny być przedstawione opinii publicznej, uwzględniając obawy właściciela i aktualne użytkowanie.

Użytkowanie budynku nie powinno stanowić zagrożenia dla historycznych wartości.

W przypadku wyboru pomiędzy równoważnymi modyfikacjami technicznymi, ekonomicznymi i funkcjonalnymi, preferowane będą najmniej szkodliwe rozwiązania.

Podczas rekonstrukcji i użytkowania, inwestor powinien umożliwić reintegrację historycznie połączonych nieruchomości i części nieruchomości, natomiast te części, wyposażenie i mocowania, które były usunięte, lecz można je znaleźć, powinny powrócić na swe miejsce początkowe.

Nowsze dobudowy, mocowania lub nowe budynki na terenie, który zawiera dziedzictwo architektoniczne, nie powinny nigdy zagrażać ich autentyczności, utrzymaniu i wyglądowi zabytku.

Zabytek nie może być w całości zdemontowany.

POZIOM LOKALNY

Lokalne przepisy budowlane

Regulacja stref ochrony dziedzictwa

Strefy uregulowania ochrony dziedzictwa

Restrykcje dotyczące ogólnej ochrony środowiska i inne ograniczenia

Czynności dotyczące wydawania pozwoleń upoważnień i kontroli

Specjalne wymagania ustawowe dotyczących szczególnych rodzajów budynków i dziedzictwa architektonicznego

STRATEGIE - WĘGRY

POZIOM LOKALNY

Podsumowanie

<p>Samorząd lokalny podejmuje decyzje dotyczące ochrony lokalnej.</p> <p>Samorząd lokalny miasta Pecz, ogólne zebranie 37/2002. (VI. 28.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postanowienia ogólne 2. Kategorie ochrony lokalnej 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Geneza i wygaśnięcie ochrony lokalnej 4. Profesjonalne wymagania dotyczące budowy w budynkach i miejscach chronionego dziedzictwa 5. Ochrona, dotacje i warunki wspomaganie budynków pod ochroną lokalną
--	---

Działania

<p>Dekret sporządzony przez radę miejską w szczególności obiekty dziedzictwa, które są</p>	<p>pod lokalną ochroną oraz przeznacza określone środki na wsparcie.</p>
--	--

Finansowanie

<p>Renowacja lub ochrona jest finansowana przez właściciela i samorząd lokalny przekazu-</p>	<p>je pomoc finansową (maksymalnie 50 % lub 3200 €/rocznie)</p>
--	---

WNIOSKI - WĘGRY

Ochrona dziedzictwa kulturowego jest finansowana przez Rząd Węgierski, lecz występuje wiele przypadków, gdy fundusze z UE lub innych zewnętrznych źródeł finansowania (np. Fundusze Norweskie, Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO) były dodane do osiągnięcia określonych zamierzeń. To zaplecze finansowe jest uzupełnione okazjonalnymi subsydiami dokonywanymi przez samorządy lokalne.

Przez 8 lat nie było żadnej określonej strategii zajmującej się ochroną dziedzictwa.

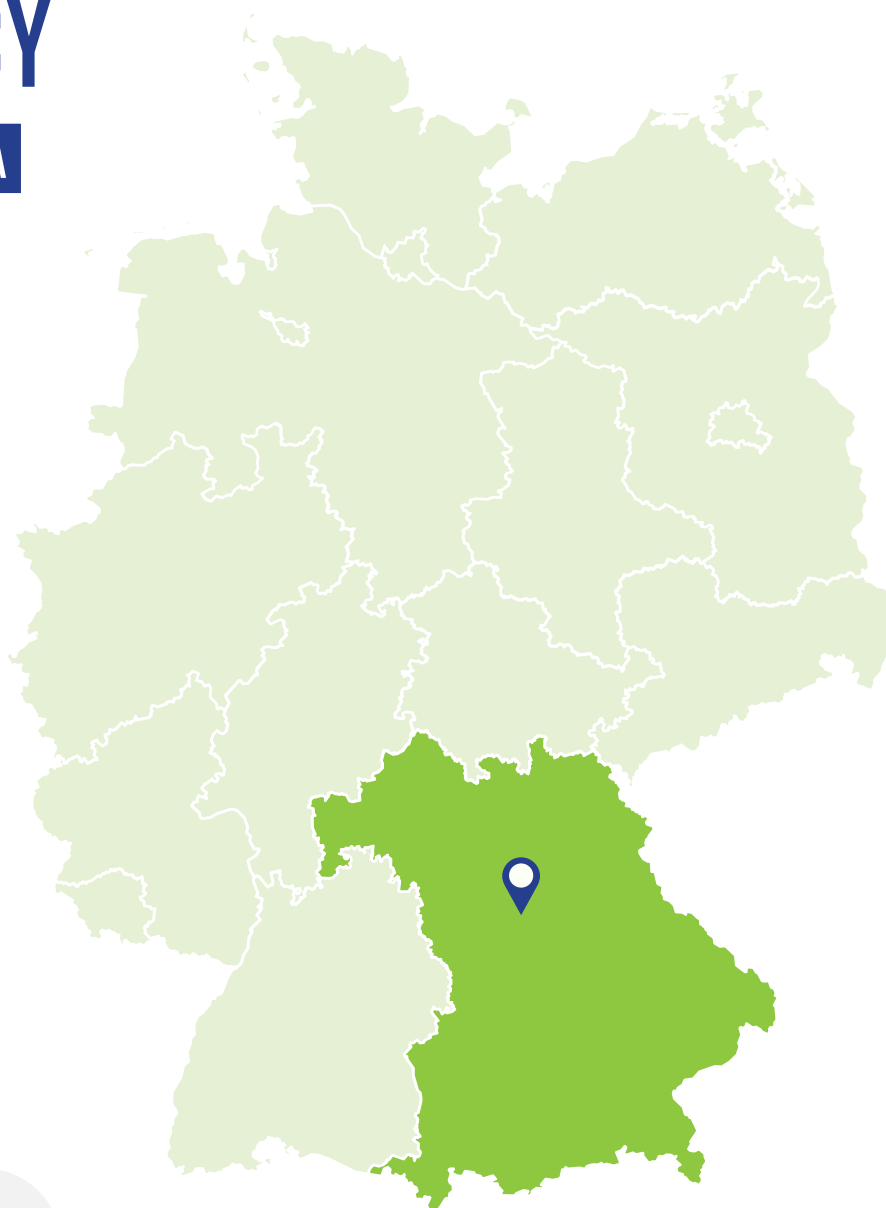
Aż do grudnia 2011 roku, pewne miejsca dziedzictwa określone w załączniku do Ustawy LXIV. z 2001 roku powinny być własnością państwa, ponieważ prawo wymagało, aby państwo było właścicielem każdej nieruchomości wyznaczonej przez prawo. To oznacza, że sektor prywatny był całkowicie wyłączony

z miejsc dziedzictwa; uczestniczy tylko jako wykonawcy lub podwykonawcy. W grudniu 2011, zostało zmienione prawo i państwo już nie musi być właścicielem tych nieruchomości.

NIEMCY

NORYMBERGA

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - NIEMCY

Poziom krajowy / regionalny

Ustawodawstwo dotyczące ochrony zabytków jest przeprowadzane w ramach istniejących pionowych struktur administracyjnych, które są kierowane przez Państwową Legislację Federalną, a następnie Kraje Związkowe i Władze Miejskie.

Zgodnie z podziałem obowiązków pomiędzy Rządem Federalnym a Krajami Związkowymi, ochrona i zachowanie budynków dzi-

edictwa kulturowego stanowi jedno z nieodłącznych zadań Krajów Związkowych. Wdrażają one prawo pod względem treści i administracji zgodnie z krajowym prawem ochrony zabytków. Rząd Federalny zasadniczo pełni tylko rolę współfinansowania, która wynika z oczywistej potrzeby ochrony i odnawiania wartościowych, krajowych zabytków kulturalnych.

Poziom lokalny

Wszystkie zapytania, działania, podania o finansowanie i planowanie muszą być najpierw rozpatrywane na poziomie lokalnym. W związku z tym, muszą być w pierwszej kolejności zaadresowane do miasta lub ur-

zędu miejskiego. Zwykle dotyczy to Urzędu Ochrony Zabytków Niższego Szcebla (Untere Denkmalschutzbehörde), tj. Urząd Budowlany (Bauordnungsbehörde) w Norymberdze.

Główne podmioty i ich rola

Krajowy - Federalny Instytut Budownictwa, Spraw Urbanistycznych i Badań Przestrzennych

Poprzez tworzenie programu „Ochrona Zabytków Miejskich (Städtebaulicher Denkmalschutz”, stanowiącego część promocji rozwoju miejskiego, Rząd Federalny, Kraje Związkowe i Urzędy Miejskie są odpowiedzialne za architektoniczne dziedzictwo kulturowe.

Region - Ministerstwo Edukacji, Kultury, Nauki i Sztuki Kraju Związkowego Bawarii

Urząd Ochrony Zabytków najwyższego szczebla w Bawarii to Kraj Związkowy Bawarii

Poza kwestiami określonymi w inny sposób, Urząd Ochrony Zabytków Niższego Szcebla jest odpowiedzialny za realizację Ustawy Ochrony Zabytków. Tylko

w przypadkach Art. 73, par. 1 Bawarskich Przepisów Budowlanych (BayBO) władze wyższego szczebla zastępują władze niższego szczebla.

Regionalny / Lokalny - Urząd Ochrony Zabytków Niższego Szcebla

W przypadku, gdy mamy do czynienia z działaniami budowlanymi na zabytkach ar-

chitektonicznych, sztuki i terenowych, które podlegają zatwierdzeniu, Urząd Ochrony Zabytków Niższego Szcebla bada, czy nie są naruszone interesy ochrony dziedzictwa kulturowego.

Lokalny - Urząd Budowlany

Rozpatrywaniem podań o dofinansowanie zajmują się budowlane organy regulacyjne, za wyjątkiem podań kierowanych do Niemieckiej Fundacji Ochrony Zabytków.

USTAWODAWSTWO - NIEMCY

POZIOM KRAJOWY

Federalna Ustawa Budowlana (Baugesetzbuch - BauGB)

Federalna Ustawa Budowlana to najważniejsze prawo w Niemczech dotyczące spraw budowlanych oraz najważniejsze źródło planowania rozwoju urbanistycznego.

Podczas przygotowywania głównych planów budowlanych, należy uwzględnić jako całość problemy dziedzictwa kulturowego, ochronę i zachowanie zabytków, a także wygląd miasta lub odpowiedniego pejzażu. To obejmuje w szczególności dzielnice, ulice i place o wartości historycznej lub artystycznej, a także te, które mają znaczenie dla rozwoju urbanistycznego.

>> Planowanie Miejskie

Ta ustawa określa kryteria do oceny potrzeby rewitalizacji oraz ustala ogólne cele dla tych działań. Reguluje również udział za-

angażowanych stron. Finansowanie publiczne dotyczące odnowienia dzielnic miejskich i miast było od 1971 roku realizowane poprzez federalny i federalno-krajowy program pod nazwą „Städtebauförderung”. Częścią „Städtebauförderung” jest program pod nazwą „Städtebaulicher Denkmalschutz”, który jest zaprojektowany dla miast z centrami historycznymi.

>> Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Współpraca z podmiotami prywatnymi, § 11 Umowy Rozwoju Urbanistycznego: Władze miejskie mogą zawierać umowy dotyczące rozwoju urbanistycznego ze stronami prywatnymi. Te umowy muszą być w formie pisemnej, natomiast usługi uzgodnione przez strony muszą być uzasadnione, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności.

Ustawa o Podatku Dochodowym (Einkommenssteuergesetz - EstG)

§7i, 10f, 10g regulują podwyższone obniżki i ulgi podatkowe dla właścicieli historycznych

zabytków oraz chronionych dóbr kulturowych.

POZIOM REGIONALNY

Bawarska Ustawa Ochrony Zabytków (Bayerisches Denkmalschutzgesetz - BayDSchG)

Ta ustawa stanowi podstawę prawną dla ochrony dziedzictwa kulturowego (zachowania zabytków) w Bawarii.

Określa identyfikację i przeznaczenie zabytków, reguluje obowiązki, dostarcza informacje na temat możliwych sposobów użytkowania tych budynków oraz reguluje, jakie

działania wymagają zatwierdzenia. Podaje również działania, jakie właściciele zabytków mogą być zmuszeni podjąć.

Reguluje również kwestie dotyczące współfinansowania działań budowlanych i ulg podatkowych.

STRATEGIE - NIEMCY

Ochrona i odnowienie niemieckiego dziedzictwa kulturowego

Ochrona i odnowienie zabytków kulturowych w Republice Federalnej Niemiec było i jest wciąż jednym

z najważniejszych zadań polityki kulturalnej Federacji. Jednakże główny ciężar spoczywa na Krajach Związkowych, ze względu na ich kompetencje. Występują jednak wciąż znaczne zasoby, które pochodzą od władz miejskich, kościołów, fundacji i własności prywatnej.

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

„Program Wartościowych, Krajowych Zabytków Kultury” (National wertvolle Kulturdenkmäler) został utworzony, aby wspierać ochronę zabytków historycznych, takich jak budynki i pomniki, a także parki historyczne i ogrody, które są szczególnie ważne ze

względu na osiągnięcia architektoniczne, historyczne lub naukowe. W okresie od 1950 do 2014 roku, przeprowadzono restaurację i renowację około 640 zabytków kulturowych, na które wydano około 353 milionów euro.

Działania

Finansowanie z Programu Ochrony Zabytków, finansowanie ze Specjalnego Programu Inwestycji, zalecenia polityczne, konferenc-

je i publikacje, przyznawanie Niemieckiej Nagrody za Ochronę Zabytku

Finansowanie

Fundusze federalne są alokowane zgodnie ze stosownymi przepisami budżetowymi oraz w ramach limitów rocznych środków budżetowych. Jako zasada, metoda finan-

sowania Rządu Federalnego to tylko częściowe finansowanie. Petenci muszą w pełni wykorzystać swe własne zasoby finansowe w ramach uzasadnionych limitów.

POZIOM REGIONALNY / LOKALNY

Podsumowanie

Wytyczne dotyczące przyznawania funduszy na ochronę i zachowanie zabytków

Działania

- Porady i pomoc w pytaniach dotyczących ochrony zabytków
- Praktyczna ochrona zabytków
- Finansowanie działań

Finansowanie

Dotacje z Krajowego Urzędu Ochrony Zabytków

Lokalne podmioty regionalne (urzędy miejskie, dzielnice i regiony)

Dotacje i pożyczki z Funduszy Kompensacyjnych ("E-Funds")

KfW Förderbank – Kreditanstalt für Wiederaufbau (Niemiecka Korporacja Pożyczek na Odbudowę)

Subwencje i pożyczki z Bawarskiej Fundacji Krajowej

Ochrona dziedzictwa kulturowego w działaniach rozwoju urbanistycznego (Städtebaulicher Denkmalschutz)

Ten program został ustanowiony przez rząd federalny i rządy krajów związkowych. Jego celem była ochrona historycznych centrów miejskich przed nadmierną destrukcją, a także ich zachowanie jako zespoły architektoniczne wychodzące poza charakterystykę indywidualnych budynków. Na początku, głównym celem programu było zabezpieczenie istniejącej konstrukcji budynku historycznego w centrach miejskich. W okresie późniejszym, funkcjonalne umocnienie i zrównoważona rewitalizacja obszarów starych miast wysunęły się na pierwszy plan. W 2009 roku, ten program został również przedstawiony w „Starych Krajach Związkowych”.

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Poprzez tworzenie programu, Rząd Federalny, Kraje Związkowe i Urzędy Miejskie stawiają czoło odpowiedzialności za architektoniczne dziedzictwo kulturowe. Za-

chowanie i skierowany na przyszłość rozwój tego dziedzictwa są wyraźnie w interesie publicznym.

Działania

Ochrona budynków i zespołów o znaczeniu historycznym, artystycznym

i urbanistycznym, które są warte zachowania.

Finansowanie

Od rozpoczęcia programu w 1991 roku do 2013 roku, Rząd Federalny przeznaczył ok.

2,23 miliarda euro na działania związane z ochroną zabytków.

POZIOM REGIONALNY / LOKALNY

Podsumowanie

Wytyczne dotyczące promocji rozwoju urbanistycznego

Przy wsparciu Unii Europejskiej i Rządu Federalnego, Kraj Związkowy Bawaria promuje działania rewitalizacji miast.

Rząd wyznacza zakres pomocy i prosi urzędy miejskie o przedłożenie wszystkich niezbędnych dokumentów, do aplikowania. To powinno się odbyć w odpowiednim terminie.

Działania

Umocnienie centrów miejskich i dzielnic.

Kontynuowany rozwój miast i dzielnic, które charakteryzują się odrębnymi wymaganiami rozwoju społecznego, ekonomicznego i ekologicznego.

Wdrożenie lub odnowienie zrównoważonych konstrukcji miejskich w obszarach ze znaczną utratą funkcjonalności, w szczególności w przypadku nieużytków i dużej ilości powierzchni dostępnych do wynajęcia.

Finansowanie

Finansowanie jest realizowane w formie dotacji.

Maksymalna kwota finansowania to 60% kosztów kwalifikowalnych indywidualnego przedsięwzięcia lub maksymalnie 50% kosztów całkowitego przedsięwzięcia.

WNIOSKI - NIEMCY

Nawet w przypadku, gdy ochrona, renowacja i remont wyszczególnionych budynków jest głównie obowiązkiem właścicieli (prywatnych), ochrona zabytków w Niemczech jest niezwykle istotna; nie tylko ze względu na kompleksowe prawodawstwo. Rząd Federalny, Kraje Związkowe i Urzędy Miejskie, wspomagane przez ekspertów, spełniają swą odpowiedzialność; udzielają porad, zaopatrzenia i finansowania.

Głównym celem jest zachowywanie indywidualnych cech budynków, zespołów i całego miasta.

Prywatne środki finansowe, nawet w powiązaniu z ułatwieniami podatkowymi, rzadko wystarczają na renowację, a nawet modernizację wyszczególnionych budynków zgodnie ze ścisłymi przepisami.

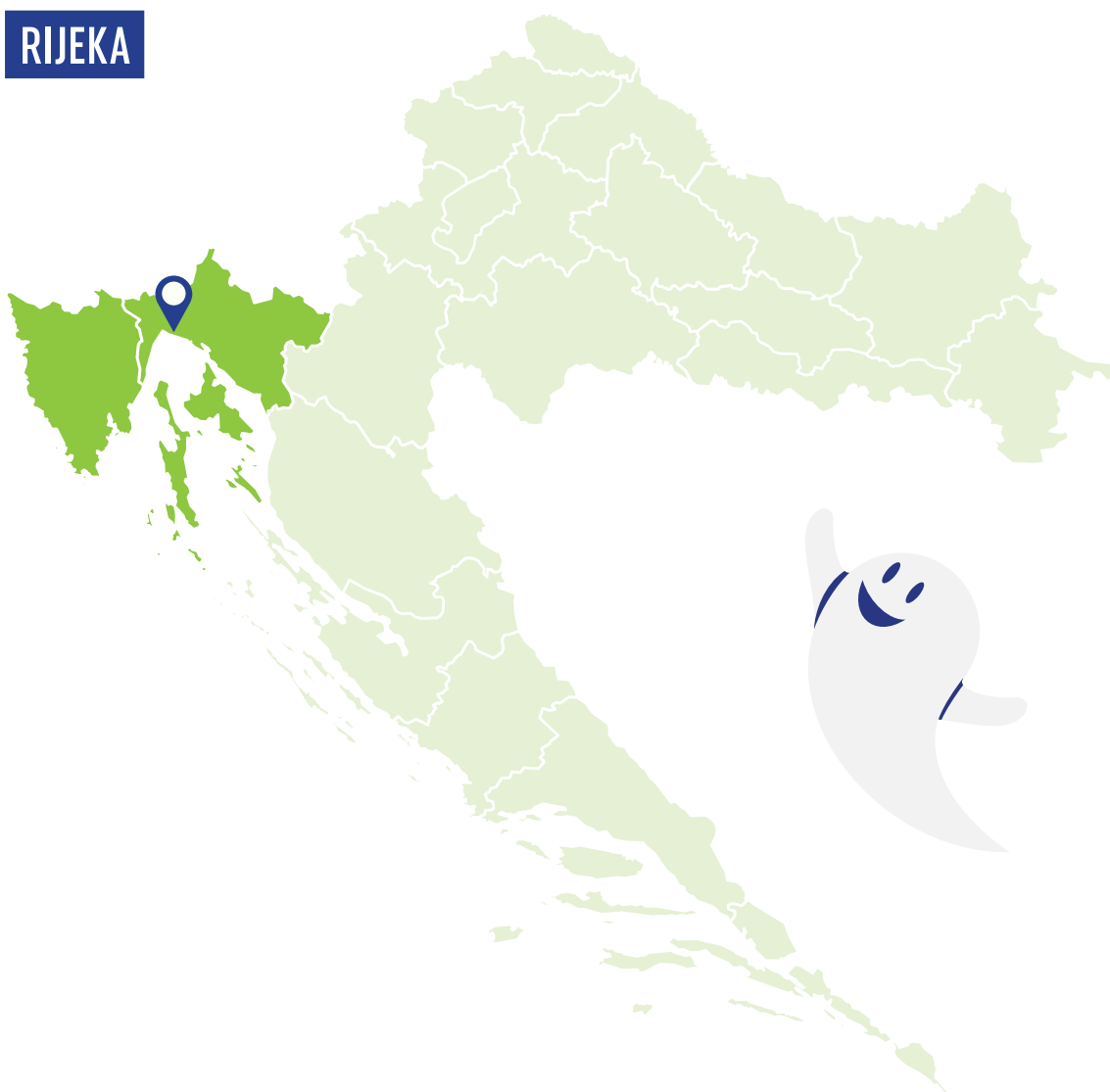
Poza oficjalnym potwierdzeniem i wyszczególnieniem, należy udowodnić, że obiekt jest warty zachowania oraz że zaplanowane działania są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony zabytków.

Właściciel (prywatny) jest zależny w dużym stopniu od władz lokalnych, gdyż ich zatwierdzenie jest warunkiem wstępnym dla dalszych działań.

CHORWACJA

RIJEKA

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - CHORWACJA

Poziom krajowy

Ustawodawstwo i instytucje na poziomie krajowym ponoszą główną odpowiedzialność za ochronę dziedzictwa kulturowego. Finansowanie na poziomie krajowym jest ściśle związane z rejestrem dziedzictwa kulturowego Republiki Chorwacji, ponieważ dziedzictwo kulturowe na tej liście ma pier-

wszeństwo w finansowaniu, a także dziedzictwo kulturowe w instytucjach państwowych – muzeach, archiwach, bibliotekach ... Bezpośrednie finansowanie krajowe przechodzi przez urzędy ochrony, które podlegają Ministerstwu Kultury, lecz są położone w miastach Chorwacji.

Regionalny

Powiaty i miasta chorwackie nie mają autonomii do ustanawiania prawa, lecz mogą wprowadzać swe własne przepisy, zasady i

strategiczne dokumenty, które muszą być zgodne z prawem krajowym.

Poziom lokalny

Samorząd lokalny jest odpowiedzialny za udzielanie pozwoleń na lokalizację, pozwoleń na budowę, potwierdzeń opracowań dotyczących działek, przeprowadzanie ins-

pekcji technicznych budynków oraz wystawianie pozwoleń oraz innych aktów odnośnie wdrożenia planowania fizycznego i dokumentów budowlanych w mieście.

Główne podmioty i ich rola

Ministerstwo Kultury

Ministerstwo Budownictwa i Planowania Fizycznego

Wydział Regionalny

Miasto Rijeka

USTAWODAWSTWO - CHORWACJA

POZIOM KRAJOWY

Prawo dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego

Prawo dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego reguluje rodzaje dziedzictwa kulturowego, ochronę dziedzictwa kulturowego, obowiązki i prawa właścicieli dziedzictwa kulturowego, sposoby ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, wykonywanie prac dotyczących ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, wy-

konywanie prac administracyjnych i inspekcyjnych, praca i zakres Chorwackiego Urzędu ds. Ochrony Dziedzictwa Kulturowego, finansowanie ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, a także inne kwestie dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Ustawa Planowania Fizycznego

Dziedzictwo kulturowe jest reprezentowane przez Ustawę Planowania Fizycznego na kilku poziomach. Artykuł 2 tej ustawy podaje pierwszy poziom, jako aktywa kulturowe zawarte

w planowaniu przestrzennym. Drugi poziom to włączenie dóbr kulturowych do celów

planowania przestrzennego (Art. 6), zasad zrównoważonego rozwoju przestrzennego (Art. 10) i doskonałości budowlanej. Trzeci poziom zawiera odniesienie do Rejestru Nieruchomości Kulturowych Republiki Chorwacji jako kategoria specjalna dóbr, gdy chodzi o włączenie do planów przestrzennych (Art. 36).

Prawo Budowlane

Prawo Budowlane zawiera dobra kulturowe w kilku segmentach. Pierwszy segment odnosi się do odchyleń od podstawowych

wymagań budowlanych, co dotyczy dóbr kulturowych wpisanych do Rejestru Dóbr Kultury w Republice Chorwacji (Art. 16).

STRATEGIE - CHORWACJA

Strategia rozwoju Powiatu Primorje-Gorski Kotar

Podsumowanie

Część działań skierowanych na poprawę konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenie możliwości do inwestowania i rozwoju struktury przedsiębiorczości. Możliwe jako model finansowania (szczególnie w kontekście działań III.6 i IV.6, w połączeniu z rozwojem wysp, wybrzeża i Powiatu Gorski Kotar)

Strategia rozwoju Miasta Rijeka

Podsumowanie

Rewitalizacja dziedzictwa przemysłowego i technicznego Miasta Rijeka zgodnie z możliwościami finansowymi

Oczekiwane działania

1) ochrona (poprzez ocenę zagrożenia, listę priorytetów i pracę wykonywaną w poszczególnych lokalizacjach) 2) opracowanie planu zarządzania lokalizacjami będącymi własnością Miasta Rijeka 3) współpraca z właścicielami lokalizacji, niebędącymi własnością Miasta	Rijeka, której celem jest rewitalizacja i zarządzanie 4) postaranie się o dostęp dla mieszkańców i turystów 5) współpraca z podmiotami z takich dziedzin jak nauka, przemysł kreatywny i przedsiębiorczość

WNIOSKI - CHORWACJA

Ustawa dotycząca ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego nie podaje żadnych odniesień do kwestii zarządzania dziedzictwem kulturowym. Ta ustawa reguluje przypadki koncesji, w których samorządy krajowe, lokalne i regionalne są właścicielem obiektów dziedzictwa kulturowego oraz obowiązki zarządzania instytucji publicznej, która jest właścicielem obiektów dziedzictwa kulturowego. Nawet w tych przypadkach, ta ustawa nie wyjaśnia modeli i metod zarządzania.

Miasto Rijeka wybrało ponowne wykorzystania dziedzictwa kulturowego jako jeden ze swych celów strategicznych, co zostało uznane przez wydział turystyczny Miasta Rijeka w Strategicznym Planie Rozwoju Turystyki Kulturalnej oraz przez Powiat w jego planie strategicznym.

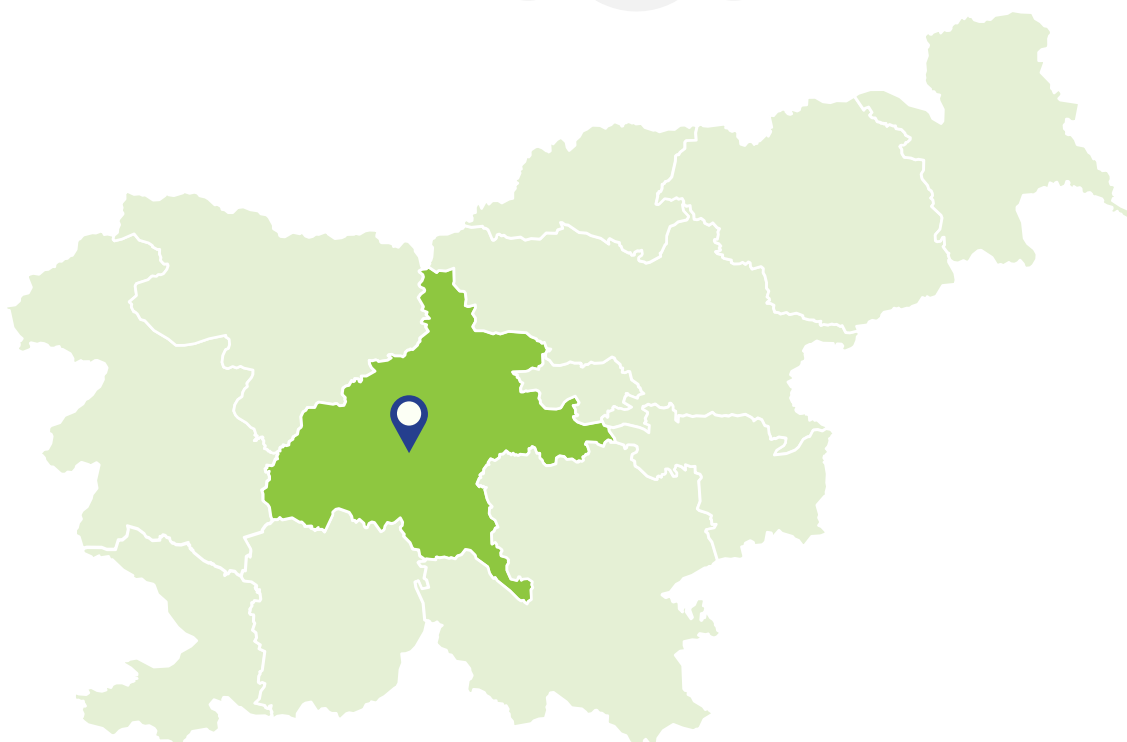
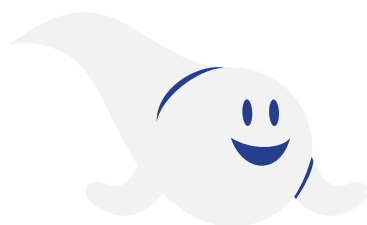
Przepisy dotyczące dziedzictwa kulturowego nie dotyczą poszczególnych rodzajów dziedzictwa kulturowego, i w związku z tym również dziedzictwa przemysłowego. Treść tej ustawy, która w wąskim zakresie dotyczy dziedzictwa przemysłowego, obejmuje określenie dziedzictwa przemysłowego jako nieruchomości dziedzictwo przemysłowe.

Brakuje systematycznego i wszechstronnego podejścia do rewitalizacji dziedzictwa przemysłowego, wraz z jednolitym planem realizacji, funkcjonowania, planem faz rewitalizacji oraz – co jest najbardziej istotne – planem zarządzania, a także realistycznym planem finansowym, który przewidywałby metody finansowania i zrównoważony rozwój poszczególnych przestrzeni i projektów.

SŁOWENIA

LUBLANA

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - SŁOWENIA

Poziom krajowy

Ochrona dziedzictwa kulturowego jest wspomniana w Konstytucji Słoweńskiej i w związku z tym ma wysoką idealną wartość.

Państwo Słowenia, reprezentowane głównie przez Ministerstwo Kultury, zarządza dotacjami przeznaczonymi na ochronę dziedzictwa kulturowego. Ogólnie rzecz biorąc, poziom krajowy bierze główną odpowiedzialność za finansowanie ochrony dziedzictwa

wa kulturowego. Państwo finansuje krajowe instytucje publiczne, programy publiczne instytucji pozarządowych oraz projekty o znaczeniu dla całej Słowenii.

Ogólnie, ustawodawstwo jest ustanowione na poziomie krajowym oraz zarówno krajowy, jak i lokalny poziom są odpowiedzialne za jego wdrożenie, zgodnie z ich jurysdykcją.

Poziom lokalny

W związku z tym, że państwo nie jest podzielone na regiony, urzędy miejskie działają jako podstawowe jednostki samorządu lokalnego. Na poziomie lokalnym, finansowa-

nie ochrony dziedzictwa kulturowego jest oparte na lokalnych programach kultury, lecz fundusze są bardzo ograniczone.

Główne podmioty i ich rola

Ministerstwo Kultury (Zarząd Dziedzictwa Kulturowego) jest odpowiedzialne za realizację polityki kulturalnej oraz zapewnienie ochrony dziedzictwa, we współpracy z innymi ministerstwami i władzami miejskimi. Nadzoruje również krajowe bazy danych i systemy informacyjne dotyczące zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Ministerstwo Środowiska i Planowania Przestrzennego

To Ministerstwo przygotowuje prawa, strategie i inne instrumenty w dziedzinie planowania przestrzennego i budownictwa.

Instytut Ochrony Dziedzictwa Kulturowego jest odpowiedzialny za zadania administracyjne, zajmuje się identyfikacją, ewaluacją i dokumentowaniem dziedzictwa, przygotowaniem propozycji dotyczących rejestracji dziedzictwa i wyznaczania zabytków, przygotowaniem

i monitoringiem planów zachowania i projektów renowacji, badaniami archeologicznymi, działaniami edukacyjnymi oraz czynnościami promocyjnymi. Instytut zaleca warunki i udziela pozwoleń dotyczących interwencji na dziedzictwie nieruchomym.

Władze Miejskie

wyszczególniają ważne lokalne zabytki, podejmują decyzje na temat ochrony dziedzictwa w procesie planowania przestrzennego, przydzielają środki finansowe, wyznaczają zabytki o znaczeniu lokalnym i korzystają z praw pierwokupu podczas sprzedaży zabytków o znaczeniu lokalnym. Władze miejskie mogą również realizować przekazane państwowe zadania administracyjne, które odnoszą się do rozwoju miasta.

USTAWODAWSTWO - SŁOWENIA

POZIOM KRAJOWY

Ustawa o Ochronie Dziedzictwa Kulturowego (2008)

Ta Ustawa określa nieruchome, ruchome i żywe dziedzictwo kulturowe. Określa ustanowienie ochrony, interwencje, użytkowanie, zarządzanie i inne działania dotyczące dziedzictwa, takie jak prawo pierwokupu i wywłaszczenie, finansowanie przedsięwzięć dotyczących specjalnej ochrony, rejestrowanie i dokumentowanie, ochrona dziedzictwa

w planach rozwojowych, zadania publicznych urzędów ochrony, wdrożenie czynności ochrony na podstawie tytułów własności i umów, a także działania specjalnej ochrony, rola instytucji pozarządowych w zakresie ochrony oraz inspekcje i sankcje w przypadku naruszeń.

Ustawa o Egzekwowaniu Interesu Publicznego w Dziedzinie Kultury, przyjęta w 2002 roku

W tych przepisach regulowany jest związek pomiędzy państwem a władzami miejskimi w dziedzinie kultury. Planowana jest ochrona przeznaczonego użytkowania lokali kulturalnych będących własnością publiczną,

utrzymanie publicznej infrastruktury kulturowej oraz podniesienie statusu warunków przestrzennych dla czynności kulturalnych i artystycznych.

Ustawa o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym

Ogólnie, ta Ustawa reguluje cele i zasady inwestycji prywatnych w projekty publiczne i/lub publiczne współfinansowanie projek-

tów prywatnych, które są w interesie publicznym.

Ustawa o Budownictwie

Ta ustawa reguluje warunki dotyczące budowy wszystkich konstrukcji. W przypadku, gdy budynek jest chroniony zgodnie z przepisami regulującymi ochronę dziedzic-

stwa kulturowego, prace muszą być przeprowadzane we współpracy z organem odpowiedzialnym za ochronę dziedzictwa kulturowego.

STRATEGIE - SŁOWENIA

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Krajowy Program dla Kultury na lata 2014-2017 to główny instrument strategiczny do planowania rozwoju polityki kulturalnej. Pomimo tego, że program skupia się głównie na zapewnieniu formalnych warunków do

jego wdrożenia, to również stara się wyznaczyć działania, które skutecznie odpowiedzą na główne wyzwania sektora kultury oraz przemysłów kultury, wliczając ochronę dziedzictwa kulturowego.

Działania

Przygotowanie programów poprawy świadomości na temat znaczenia dziedzictwa kulturowego, a także zapewnienie dostępności dziedzictwa kulturowego dla wszystkich grup odwiedzających

Programy pedagogiczne i kształcenia ustawicznego w muzeach

Zaktualizowane ramy branżowe, prawne i finansowe dla zintegrowanego zachowania dziedzictwa kulturowego

Umocnienie badań i innowacji naukowych i technologicznych dotyczących wykorzystania potencjału tradycyjnych technik i produktów, w celu wytworzenia nowych produktów i usług

Finansowanie

Krajowy fundusz budżetowy

Dotacje Programu Operacyjnego do Wdrożenia Polityki Spójności UE 2014-2020

POZIOM LOKALNY

Podsumowanie

Zrównoważona Strategia Miejska dla Miasta Lublana w latach 2014-2020, a także Plan Wdrożenia Zrównoważonej Strategii Miejskiej to przykład lokalnych wysiłków i polityki. Strategiczne cele rozwoju Miasta Lublana zmierzają do zachowania już rozpoznanej jakości życia w mieście oraz umocnienia koniecznych działań rozwojowych stosownych

do czasów, w których żyjemy. To obejmuje zachowanie dziedzictwa kulturowego. Strategia Rozwoju Kulturalnego w Mieście Lublana 2016-2019 zawiera również rozdział dotyczący ochrony dziedzictwa kulturowego. Do 2019 roku, przewidywane jest zarządzanie archeologicznym dziedzictwem kulturowym na szerszym obszarze miasta.

Działania

Ta strategia zawiera 46 projektów priorytetowych i 85 (innych) projektów. Wdrożenie lub renowacja zrównoważonych struktur urbanistycznych na obszarach ze znaczną

utrata funkcjonalności, w szczególności w przypadku nieużytków z dużą ilością wolnych lokali.

Finansowanie

Fundusze lokalne, krajowe i europejskie

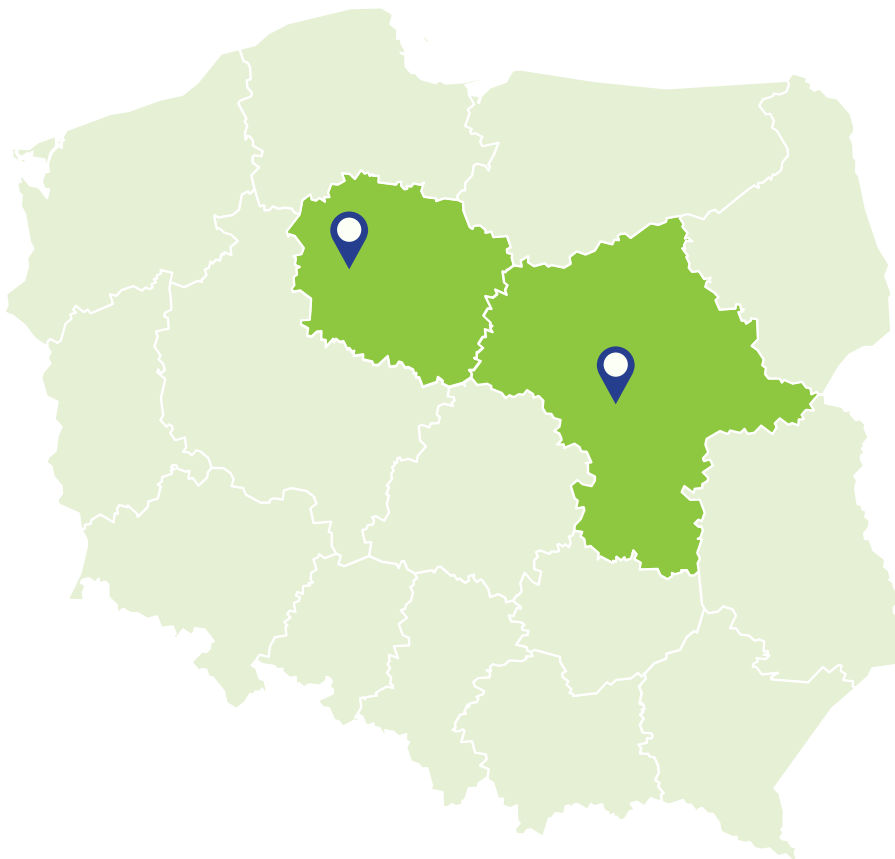
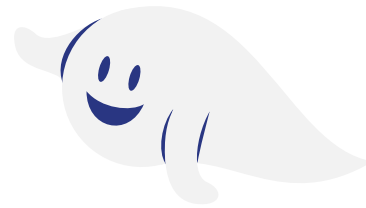
WNIOSKI - SŁOWENIA

Dziedzictwo kulturowe to istotny czynnik w rozwoju społecznym, ekonomicznym, środowiskowym, terytorialnym i kulturalnym poprzez działania, które tworzy i strategię, które leżą u jego podstaw. W związku z tym, wymagane jest zintegrowane podejście koncentrujące się na zachowaniu, ochronie i promocji dziedzictwa na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Biorąc pod uwagę fakt, że finansowanie kultury przez Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne w latach 2014-2020 jest bardzo ograniczone, kwota dotacji państwowych zmniejszy się dramatycznie w następnych latach. W związku z tym, zaleca się, aby słoweńska strategia narodowego dziedzictwa kulturowego poprawiła współpracę pomiędzy Ministerstwami a Władzami Miejskimi.

POLSKA

WARSZAWA I BYDGOSZCZ

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - POLSKA

Poziom krajowy \ Poziom regionalny

Rola państwa jako podmiotu odpowiedzialnego za ochronę dziedzictwa kulturowego wynika z najwyższego prawa Polski. W ramach artykułu 5 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska ma chronić dziedzictwo narodowe. Państwo jest współodpowiedzialne ze swoimi obywatelami za finansowanie dziedzictwa kulturowego.

Współpraca pomiędzy państwem a jego obywatelami (działającymi jako osoby prywatne lub podmioty z trzeciego sektora, tj. organizacje pozarządowe) jest celem i fundamentem państwa oraz stanowi ramy organizacyjne ochrony dziedzictwa kulturowego.

Poziom lokalny

Na poziomie lokalnym, dziedzictwo kulturowe jest chronione i ponownie wykorzystywane zgodnie z polityką rady miejskiej i prezydenta miasta.

W mieście Warszawa, należy uwzględnić stan prawny budynku dziedzictwa kulturowego pr-

zed jego wykorzystaniem na cele kulturalne.

Nacjonalizacja nieruchomości w Warszawie po II wojnie światowej ma w dalszym ciągu wpływ na zadanie przekazywania nowych funkcji i rewitalizację starych budynków historycznych.

Główne podmioty i ich rola

Można ustalić dwa poziomy wśród podmiotów ochrony dziedzictwa kulturowego: krajowy i regionalny. Kompetencje wojewó-

dzstwa, takie jak inspekcja zabytków, można przekazać w pewnym zakresie z poziomu regionalnego na poziom lokalny.

	Postępowanie administracyjne			Postępowanie przed sądami administracyjnymi	
	I instancja	Odwołanie	II instancja	I instancja	II instancja
centralny	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	niezadowolona strona może poprosić organ o ponowne rozpatrzenie sprawy i w takim przypadku będą miały zastosowanie przepisy dotyczące odwołania się od decyzji	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	The administrative court	Najwyższy Sąd Administracyjny
regionalny	Wojewoda	odwołanie od decyzji wydanej w pierwszej instancji	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	The administrative court	Najwyższy Sąd Administracyjny
lokalny	Prezydent Miasta	odwołanie od decyzji wydanej w pierwszej instancji	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	The administrative court	Najwyższy Sąd Administracyjny

USTAWODAWSTWO - POLSKA

POZIOM KRAJOWY

Ustawa z 23 lipca 2003 roku o Ochronie Zabytków i Opiece nad Zabytkami

Ta Ustawa zawiera zamknięty katalog form ochrony dziedzictwa. Państwo jest odpowiedzialne za ochronę i opiekę nad dziedzictwem kulturowym w ramach Polskiej Konstytucji. Państwo jest współodpowiedzialne ze swoimi obywatelami za finansowanie zasobów kulturowych. Dotacje finansowe są dostępne na trzech poziomach: centralnym, regionalnym i lokalnym. Ta polityka zapewnia współpracę pomiędzy państwem a pod-

miotami z sektora prywatnego (obywatele i organizacje pozarządowe).

Dotacje można przyznać w wartości od 50% do 100% całkowitych kosztów procesu renowacji i restauracji (rozdział 8 Ustawy). Osoba (właściciel lub posiadacz) musi zgłosić specjalne podanie z odpowiednią dokumentacją. Występują lokalne programy dotyczące udzielania wsparcia finansowego w oparciu o uchwałę rady miasta.

Ustawa z 27 marca 2003 roku

o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Polityka przestrzenna na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym powinna

uwzględnić kwestie dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i nowoczesnego dziedzictwa kulturowego.

Ustawa z 19 grudnia 2008 roku o partnerstwie publiczno-prywatnym

Ta Ustawa sugeruje wykonywanie zadań publicznych we współpracy z podmiotami prywatnymi. Ta inicjatywa publiczna jest realizowana na podstawie współpracy pomiędzy podmiotami z zarówno sektora pub-

licznego jak i sektora prywatnego (Art. 4,5). W niektórych przypadkach (budownictwo i autostrady) wymagane są ułatwienia dla partnerów prywatnych. To nie odnosi się do zadań kulturalnych.

Ustawa z 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane

Minister zezwala na odejście od przepisów technicznych i budowlanych po uzyskaniu pozytywnej opinii od wojewódzkiego kon-

serwatora zabytków w odniesieniu do budynków wpisanych do rejestru zabytków.

Ustawa z 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

Podmioty prowadzące działalność kulturalną, jak określono w art. 3, mogą otrzymać dotacje na wdrożenie zadań państwa.

STRATEGIE - POLSKA

Ochrona i opieka nad zabytkami

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Ten program obowiązuje dla lat 2014-2017. Jest on przyjęty przez Radę Ministrów, co jest wymagane zgodnie z postanowieniem

podanym w Ustawie o Ochronie Zabytków i Opiece nad Zabytkami. Głównym celem programu jest „Wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego oraz zachowanie zabytków historycznych 2 rozwoju potencjału kulturalnego i kreatywnego Polaków”.

Działania

Wdrożenie Programu Krajowego będzie przeprowadzane w ramach środków finansowych pochodzących z budżetu państwa. Dofinansowanie zadań prowadzących do za-

bezpieczenia, zachowania i utrwalenia substancji zabytku. Dofinansowania nie przewiduje się na adaptację, przebudowę obiektów zabytkowych lub ich znaczącą rekonstrukcję.

Finansowanie

Finansowanie krajowe w okresie realizacji programu: 26.037.205,00 PLN. Minimalna kwota dofinansowania 25.000 PLN. Średnio ok. 300.00 PLN. Dotacja do 50% wartości nakładów potrzebnych do wykonania prac. W przypadku zabytków o nadzwyczajnej wartości historycznej, artystycznej i nauko-

wej, lub wymagających kompleksowej ekspertyzy i interwencji technologicznej, suma współfinansowania może pokryć do 100% wydatków. Jeżeli stan zachowania zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac dotacja może być udzielona do wysokości 100% nakładów na wykonanie prac lub robót.

POZIOM REGIONALNY – Województwo Mazowieckie

Podsumowanie

Brak aktualnego programu. Ten program działał poprzednio jako „Wojewódzki Program Ochrony Zabytków Historycznych w latach 2012-2015”.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków.

Działania

Strategie regionalne w dziedzictwie kulturowym

Finansowanie

Fundusze budżetu województwa

POZIOM LOKALNY – Miasto Stołeczne Warszawa

Podsumowanie

Brak aktualnego programu. Poprzednio obowiązywał: Program Ochrony Zabytków Historycznych dla Miasta Stołecznego Warszawy na lata 2010-2014.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków.

Działania

Współfinansowanie prac nad zabytkami nieruchomymi, program dotacji

Finansowanie

Fundusze budżetu miasta

POZIOM REGIONALNY – Województwo Kujawsko-Pomorskie

Podsumowanie

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2017-2020

Cel strategiczny określony w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 Plan Modernizacji 2020+ Tożsamość

i dziedzictwo będzie realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- zachowanie dziedzictwa materialnego;
 - zachowanie dziedzictwa niematerialnego;
 - wzrost świadomości społecznej dla ochrony dziedzictwa kulturowego;
 - wzrost konkurencyjności regionu.
-

Działania

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,

położonych na obszarze Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dotacje przyznawane corocznie na wniosek.

Finansowanie

Dotacja

Dotacja do 50% wartości nakładów potrzebnych do wykonania prac. W przypadku zabytków o nadzwyczajnej wartości historycznej, artystycznej i naukowej, lub wymagających kompleksowej ekspertyzy i interwencji tech-

nologicznej, suma współfinansowania może pokryć do 100% wydatków. Jeżeli stan zachowania zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac dotacja może być udzielona do wysokości 100% nakładów na wykonanie prac lub robót.

POZIOM LOKALNY – Miasto Bydgoszcz

Podsumowanie

Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2020

Program określa cele, kierunki działań i zadania stojące przed jednostką samorządu terytorialnego na rzecz zachowania i ochrony i opieki nad zabytkami, które powinny być realizowane w ramach aktywnej polityki Gminy w zakresie utrwalania i zarządzania dziedzictwem kulturowym

w określonym czasie. Wyodrębniono 3 priorytety programu, w tym m.in.:

- rewaloryzacja dziedzictwa

kulturowego jako elementu społeczno-gospodarczego Bydgoszczy,

- ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Bydgoszczy,

Dotacja może zostać udzielona osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do zabytku wpisanego do rejestru na terenie miasta Bydgoszczy. Dofinansowanie może zostać udzielone

w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Działania

Współfinansowanie prac nad zabytkami nieruchomymi, program dotacji

Finansowanie

Budżet miasta

Polityka rozwoju regionalnego

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego w latach 2010-2020

Ten dokument podaje cele regionalnej polityki rozwoju, wliczając te dotyczące obszarów wiejskich i miejskich. Wspomaganie gos-

podarki niskoemisyjnej, ochrona środowiska, łagodzenie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne, inwestycje w zdrowie i ochronę dziedzictwa kulturowego.

Działania

Te projekty mogą dotyczyć projektów kulturalnych i kreatywnych do przeprowadzania przez małe i średnie przedsiębiorstwa, a także promocja innowacyjnych rozwiązań dotyczących ochrony dziedzictwa kulturo-

wego. Wsparcie będzie również dostarczane w celu „rewitalizacji” terenów miejskich w ramach różnych form ich rozwoju, wliczając renowację oraz często adaptację zabytków w celu pełnienia przez nie nowych funkcji.

Finansowanie

Fundusze budżetu państwa / Źródła pochodzące z alokacji dla Polski z budżetu

UE na lata 2014-2020

POZIOM REGIONALNY – Województwo Mazowieckie

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Ten dokument określił ramowy program dla kultury i dziedzictwa: wykorzystanie po-

tencjału dziedzictwa kulturowego, a także cech środowiska naturalnego dla rozwoju ekonomicznego regionu i poprawy jakości życia.

Działania

Poprawa atrakcyjności regionu dla turystów poprzez zwrócenie uwagi na środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe regionu; rozpowszechnianie kultury i kreatywnych

działań; promowanie miast jako ośrodków działań kulturalnych; wspomaganie rozwoju przemysłów kreatywnych; wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w biznesie.

Finansowanie

Maksymalna wartość współfinansowania: 5 milionów euro całkowitych kosztów. Projekty

będą wybrane po ich ocenie zgodnie z procedurą konkursu na projekt.

POZIOM LOKALNY – Miasto Stołeczne Warszawa

Podsumowanie

Strategia rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy do 2020 roku

W dziedzinie kultury i dziedzictwa, głównym celem jest poprawa statusu

i rozwój kapitału kulturowego miasta.

Umocnienie poczucia tożsamości wśród mieszkańców poprzez zachowanie tradycji, rozwój kultury i promowanie działalności społecznej.

Umocnienie tradycji Miasta Stołecznego Warszawy

Działania

Współfinansowanie prac nad zabytkami nieruchomymi, program dotacji

Finansowanie

Zgodnie z funduszami rocznych budżetów miasta

POZIOM REGIONALNY – Województwo Kujawsko-Pomorskie

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 Plan Modernizacji 2020+

Założenia dotyczące ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, zawarte zostały w

celu strategicznym tożsamość i dziedzictwo. Będą one realizowane za pomocą pięciu kierunków działań, w tym m.in. zachowanie oraz promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu;

POZIOM LOKALNY – Miasto Bydgoszcz

Podsumowanie

Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku

W dziedzinie kultury i dziedzictwa kultury głównym celem jest wzmocnienie i rozwój kapitału kulturowego miasta.

Cel operacyjny: Stworzenie warunków dla rozwoju kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.

Działania

Dofinansowanie prac nad zabytkami nieruchomymi, program dotacji.

Finansowanie

Budżet jednostki samorządu terytorialnego

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Uzupełnienie Krajowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020 ze strategicznym celem wyrównania rozwoju kultury w regionach.

Rozwój polskich sektorów kulturowych i kreatywnych zarządzanych przez Ministerstwo

oraz poprawa ich konkurencyjności, stymulującej różne inicjatywy.

- a) działania edukacyjne
- b) budowanie platform i sieci współpracy
- c) badania
- d) tworzenie produktu

Działania

Rewitalizacja wybranych zdegradowanych części dzielnic, wliczając te

o znaczeniu historycznym, do 2020 roku

Finansowanie

Środki budżetowe państwa, udział własny beneficjentów w projekcie.

POZIOM REGIONALNY – Województwo Mazowieckie

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Mazowieckim w latach 2015-2020

W ramach tej strategii, będą rozwijane

mechanizmy do wspierania działań kulturalnych i udziału społecznego w kulturze.

POZIOM LOKALNY – Miasto Stołeczne Warszawa

Podsumowanie

Program Rozwoju Kultury w Warszawie do 2020 roku

Głównym celem tego programu jest rozwój kultury w różnych formach.

Rozwój nieograniczonej kreatywności i rozszerzenie oferty kulturalnej, której towarzyszy rozwój infrastruktury kulturowej.

Zwiększenie udziału w kulturze wśród mieszkańców Warszawy.

Tworzenie wizerunku Warszawy jako europejskiego miasta kultury, które kształtuje swą współczesną tożsamość i docenia swe własne korzenie kulturowe.

POZIOM LOKALNY – Miasto Bydgoszcz

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026 powstała dzięki współpracy samorządu miasta, twórców, animatorów, przedstawicieli bydgoskich instytucji kultury, szkół wyższych i organizacji pozarządowych. Strategia wyznacza najważniejsze cele i kierunki rozwoju bydgoskiej kul-

tury oraz wskazuje sposoby ich realizacji.

Obywatelska strategia rozwoju kultury. Masterplan dla rozwoju kultury w Bydgoszczy na lata 2013-2020. Dokument ten to założenia do uaktualnienia polityki kulturalnej miasta do 2020 r. Priorytety: m.in. kreatywność, rewitalizacja, tożsamość.

WNIOSKI - POLSKA

Model własności zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków opisanych w Ustawie o Ochronie Zabytków i Opiece nad Zabytkami to idealny model. W praktyce, realizacja prawa własności jest trudna do nadzorowania i można nawet twierdzić, że ochrona własności zapewniona w Ustawie jest raczej iluzoryczna. Gdy społeczeństwo staje się bardziej świadome potrzeby takiej ochrony i ta świadomość rozprzestrzenia się na wszystkie poziomy (regionalny, krajowy i międzynarodowy), rzeczywista ochrona zabytków może być zdecydowanie łatwiejsza do osiągnięcia.

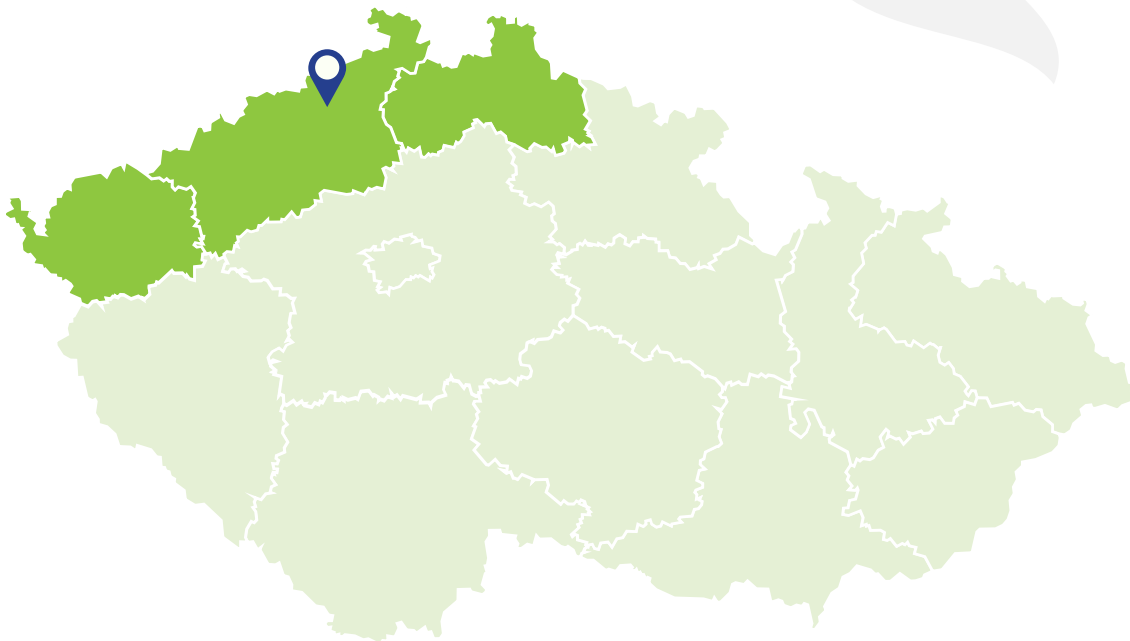
Niestety, model partnerstwa publiczno-prywatnego nie jest dość powszechny w Polsce w dziedzinie kultury. Jednakże jest on wciąż postrzegany jako narzędzie do przyszłych inicjatyw w sektorze kultury.

Z perspektywy projektu waloryzacji dziedzictwa kulturowego, najważniejsze dziedziny strategiczne Programu Rozwoju Kultury to „Dziedzictwo - tożsamość – społeczeństwo” i „Kreatywność jako motor rozwoju”.

REPUBLIKA CZESKA

MIASTO UŚCIE NAD ŁABĄ

ZAKRES INSTYTUCJONALNY - REPUBLIKA CZESKA

Poziom krajowy

Ochrona zabytków narodowych będzie realizowana przez organy ochrony zabytków narodowych, tj. Ministerstwo Kultury, władze regionalne i urzędy miejskie z rozszerzonymi kompetencjami.

Ministerstwo Kultury będzie centralnym or-

ganem administracji państwowej dla zabytków kulturowych w Republice Czeskiej.

Ministerstwo Kultury przygotuje prognozy i strategię oraz sporządzi długoterminowe perspektywy rozwoju Ochrony Zabytków Narodowych.

Poziom lokalny

Władze regionalne realizują zadania państwa w ochronie dziedzictwa, chyba że należą one do jurysdykcji Ministerstwa Kultury lub Rządu Republiki Czeskiej. Władze regionalne przyjmują koncepcję wspomagania ochrony narodowego dziedzictwa kulturowego w regionie w oparciu o centralną koncepcję Ochrony Dziedzictwa Narodowego przyjętą przez Ministerstwo Kultury.

Władze miejskie prowadzą ochronę dziedzictwa na swym terenie w oparciu

o centralną koncepcję Ochrony Dziedzictwa przyjętą przez Ministerstwo Kultury. Władze miejskie sprawują opiekę nad lokalnymi zabytkami kulturowymi oraz kontrolę nad właścicielami zabytków kultury.

Główne podmioty i ich rola

Władze ochrony dziedzictwa narodowego to Ministerstwo Kultury, władze regionalne i władze miejskie. Instytucją profesjonalną jest Instytut Dziedzictwa Narodowego.

Ministerstwo Kultury to centralny urząd ochrony Dziedzictwa Narodowego.

Inspekcja Zabytków jest ustanowiona przez Ministerstwo jako centralna instytucja kontroli.

Instytut Dziedzictwa Narodowego to największa organizacja finansowana przez Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej. Została ustanowiona przez Ministerstwo Kultury 1 stycznia 2003 roku. W ramach aktualnych praw, powierzono jej wiele specjalistycznych zadań dotyczących ochrony dziedzictwa państwowego. Instytut pomaga osobom zajmować się budynkami historycznymi oraz opiekuje się zamkami, dworami i pałacami będącymi w posiadaniu państwa.

USTAWODAWSTWO - REPUBLIKA CZESKA

POZIOM KRAJOWY

Statut Nr 20/1987 Coll., o Ochronie Zabytków Narodowych (wraz z poprawkami)

Ten Statut reguluje zabytki kulturowe, narodowe zabytki kulturowe, obszary zabytków i strefy zabytków.

Celem tej Ustawy jest stworzenie wszechstronnych warunków w celu dalszego umocnienia funkcji politycznych, organizacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych państwa

w ochronie zabytków kulturowych, ich zachowania, zapewnienia do nich dostępu oraz ich prawidłowego użytkowania, aby mogły one odegrać rolę w rozwoju kultury, sztuki, nauki i edukacji, w kształtowaniu tradycji i patriotyzmu, a także w estetycznej edukacji ludzi pracujących, przyczyniając się w ten sposób do dalszego rozwoju społeczeństwa.

Statut Nr 183/2006 Coll., o Planowaniu Miejskim i Krajowym oraz Kodeksie Budowlanym (Ustawa Budowlana)

Zadaniem planowania miejskiego i krajowego jest w szczególności ustalenie i ocena warunków obszaru, jego wartości przy-

rodniczych, kulturalnych i cywilizacyjnych, a także stworzenie warunków do ochrony w ramach specjalnych przepisów.

Statut Nr 134/2016 Coll. o Umowach Publicznych i Umowach Koncesyjnych

Ustawodawstwo dotyczące Umów Koncesyjnych, które umożliwi realizację projektów PPP

Rozporządzenie Wykonawcze Ministerstwa Kultury Nr 66/1988 Coll. wdrażające statut Nr 20/1987 Coll. o Ochronie Zabytków Narodowych

Te przepisy określają dalsze szczegóły dotyczące zobowiązań i obowiązków podanych w

statucie Nr 20/1987 Coll.

STRATEGIE - REPUBLIKA CZESKA

POZIOM KRAJOWY

Podsumowanie

Programy dotacji są prowadzone przez Ministerstwo Kultury, które podaje warunki dla aplikantów.

Program Awaryjny, Wsparcie Odnowienia

Programu Zabytków Kulturowych, Wsparcie Programu Zabytków UNESCO, Program Odtworzenia Miejskich Obszarów Zabytków i Stref Zabytków, Program Odtworzenia Wiejskich Obszarów Zabytków i Stref Zabytków

Finansowanie

Budżet państwa

Ulga podatkowa dla właścicieli i nabywców zabytków kultury zgodnie ze statutem 586/1992 Coll. o podatku dochodowym

POZIOM REGIONALNY

Podsumowanie

Koncepcja Rozwoju Kultury i Ochrony Zabytków w regionie miasta Uście nad Łabą 2014-2020

Ten program jest oparty na Statucie 20/1987

o Ochronie Zabytków Narodowych, Zasadach Finansowania funduszu rozwoju regionu miasta Uście nad Łabą, co zatwierdziła Rada Regionalna Regionu Uście nad Łabą dnia 01.28.2009.

Działania

Wizje i cele ochrony zabytków kultury i jej finansowanie

Finansowanie

Minimalna kwota dotacji to 30.000 CZK dla jednego projektu w jednym roku.

Maksymalna kwota dotacji wynosi 70% całkowitych kosztów kwalifikowalnych.

W przypadku renowacji zabytku kultury, dotacja może wynosić do 100% całkowitych kosztów kwalifikowalnych.

WNIOSKI - REPUBLIKA CZESKA

Ochrona dziedzictwa kulturowego jest regulowana głównie Statutem Nr 20/1987 Coll. o Ochronie Zabytków Narodowych (wraz z poprawkami). Ten statut to aktualnie obowiązujące przepisy, które określają ochronę zabytków kultury i innych obiektów. W wielu miejscach ten Statutu jest przestarzały, lecz nowy projekt ustawy przygotowany przez Ministerstwo Kultury, przeznaczony do całkowitej zamiany statutu nr 20/1987 Coll., nie był zatwierdzony przez Parlament latem 2017 roku. W październiku 2017 roku odbyły się wybory powszechne i los tego nowego projektu przestał być jasny, ze względu na nowych członków Parlamentu i nowego Ministra Kultury.

Właściciel opiekuje się zabytkiem na swój własny koszt. Prywatni właściciele mogą poprosić o pomoc finansową, która jest zapewniana przez władze regionalne i miejskie z ich budżetu po uzyskaniu podania od właściciela. Władze regionalne i miejskie mogą również uruchomić lokalne programy dotacji.

Ministerstwo Kultury prowadzi kilka programów dotacji dla właścicieli zabytków, takie jak Program Awaryjny, Wsparcie Odnowienia Programu Zabytków Kulturowych, Wsparcie Programu Zabytków UNESCO, Program Odtworzenia Miejskich Obszarów Zabytków i Stref Zabytków, Program Odtworzenia Wiejskich Obszarów Zabytków i Stref Zabytków. Są one finansowane z budżetu państwa.

PODSUMOWANIE

USTAWODAWSTWA I STRATEGII

PRZEGLĄD ZAKRESÓW INSTYTUCJONALNYCH

Włochy – Genua / Mediolan

Poziom Krajowy przez MiBACT bierze główną odpowiedzialność za miejsca będące własnością państwa; natomiast regiony i miasta za miejsca lokalne.

Włoskie Ministerstwo Dziedzictwa i Działalności Kulturalnej oraz Turystyki sporządza kodeks główny dziedzictwa kulturowego, który reguluje każdy aspekt tego sektora.

Węgry - Pecz

Ochrona i utrzymanie dziedzictwa kulturowego to odpowiedzialność dzielona przez wiele różnych krajowych instytucji rządowych.

Za identyfikację, ewidencjonowanie, ochronę i rozwój **lokalnie zbudowanych zabytków** odpowiedzialne są władze miejskie.

Niemcy – Norymberga

Narodowy Rząd Niemiec ogrywa zasadniczo tylko rolę współfinansowania.

(poziom regionalny).

Ochrona dziedzictwa kulturowego to jedno z najważniejszych zadań krajów związkowych

Wszystkie zapytania, prośby o finansowanie i planowanie muszą być najpierw załatwiane na poziomie lokalnym.

Chorwacja - Rijeka

Poziom krajowy jest głównie odpowiedzialny za ochronę i ustawodawstwo dotyczące dziedzictwa kulturowego.

lityki i strategiczne dokumenty zgodnie z prawem krajowym.

Poziom regionalny sporządza przepisy, po-

Samorząd lokalny jest odpowiedzialny za wystawianie pozwoleń, nadzór i wdrożenia.

Słowenia – Lublana

Państwo Słowenia zarządza dotacjami przeznaczonymi na ochronę dziedzictwa kulturowego. Państwo finansuje krajowe instytucje publiczne, programy publiczne organizacji pozarządowych i projekty.

Państwo nie jest podzielone na regiony. Władze miejskie działają jako podstawowe lokalne jednostki samorządu. Fundusze są znacznie ograniczone na poziomie lokalnym.

Polska – Warszawa / Bydgoszcz

Poziom krajowy bierze główną odpowiedzialność za ochronę i ustawodawstwo dotyczące dziedzictwa kulturowego.

lityki i strategiczne dokumenty zgodnie z prawem krajowym.

Poziom regionalny sporządza przepisy, po-

Samorząd lokalny jest odpowiedzialny za wystawianie pozwoleń, nadzór i wdrożenia.

Republika Czeska - Miasto Uście nad Łabą

Ministerstwo Kultury to centralny urząd ochrony dziedzictwa narodowego. Inspektorat Zabytków został założony przez Ministerstwo jako centralna instytucja kontrolna.

Władze miejskie prowadzą ochronę dziedzictwa na swym terenie w oparciu o centralną koncepcję Ochrony Dziedzictwa Narodowego przyjętą przez Ministerstwo Kultury.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA

Włochy – Genua / Mediolan

Kodeks krajowy zawiera przepisy dotyczące użytkowania i ponownego wykorzystania dziedzictwa kulturowego oraz organizuje pomoc finansową, publiczną i prywatną. Ten kodeks to „fundamentalne normy”, które

regulują dziedzictwo kulturowe, lecz występują również inne, bardziej specyficzne przepisy w kilku aspektach.

Przepisy regionalne wyznaczają główne cele w zarządzaniu dziedzictwem kulturowym.

Węgry - Pecz

Ustawa LXIV o ochronie dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z tą ustawą, dziedzictwo budowlane powinno być przypisane do poziomu

międzynarodowego, krajowego i lokalnego, a także powinno być odpowiednio utrzymywane, chronione, użytkowane i prezentowane.

Niemcy – Norymberga

Regionalna „Bawarska Ustawa Ochrony Zabytków” to podstawa prawna dla ochrony dziedzictwa kulturowego w kraju Bawaria.

Reguluje obowiązki i przeznaczenie oraz jakie działania wymagają zatwierdzenia i współfinansowania.

Chorwacja - Rijeka

„Ustawa o ochronie i zachowaniu dziedzictwa kulturowego” reguluje rodzaje, działania,

prace i finansowanie ochrony dziedzictwa kulturowego w Chorwacji.

Słowenia – Lublana

Ustawa o Ochronie Dziedzictwa Kulturowego z 2008 roku, która określa najważniejsze procedury dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego jest najważniejszą ustawą w tym kontekście.

Inne szczegóły legislacyjne dotyczące tej kwestii można znaleźć, np. w Ustawie o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym i Prawie Budowlanym.

Polska – Warszawa / Bydgoszcz

Ustawa o Ochronie Zabytków i Opiece nad Zabytkami to przepisy krajowe, które zawierają zamknięty katalog form ochrony dziedzictwa.

Ta ustawa jest wspomagana „Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, „Ustawą o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym” i „Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”

Republika Czeska - Miasto Uście nad Łabą

Ochrona dziedzictwa kulturowego jest regulowana głównie Statutem Nr 20/1987 Coll. o Ochronie Zabytków Narodowych. Ten statut to aktualnie obowiązujące przepisy, które

określają ochronę zabytków kultury. W wielu miejscach ten Statut jest przestarzały, lecz jest nowy projekt ustawy przygotowany przez Ministerstwo Kultury.

PRZEGLĄD STRATEGII

Włochy – Genua / Mediolan

Ochrona i użytkowanie dziedzictwa kulturowego

Prawo musi znaleźć równowagę pomiędzy inicjatywą ekonomiczną, a ochroną dziedzictwa kulturowego. Biorąc to pod uwagę, a

także przepisy i kodeks dziedzictwa kulturowego, włoscy ustawodawcy starają się interweniować w każdym aspekcie. Jednym z głównych celów przepisów regionalnych jest nacisk na uznanie roli sektora prywatnego.

Węgry - Pecz

Ochrona dziedzictwa kulturowego, ogólne spotkanie 37 / 2002

Dekret sporządzony przez radę miejską wy-

szczególnia obiekty dziedzictwa, które są pod lokalną ochroną oraz przeznacza określone środki na wsparcie.

Niemcy – Norymberga

Program Wartościowych, Krajowych Zabytków Kultury (od 1950 roku)

Wytyczne dotyczące udzielania funduszy na ochronę zabytków

Ochrona dziedzictwa kulturowego w rozwoju miast (Städtebaulicher Denkmalschutz)

Wytyczne dotyczące promocji rozwoju urbanistycznego

Chorwacja - Rijeka

Strategia rozwoju Powiatu Primorje-Gorski Kotar w celu poprawy konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw

Strategia rozwoju Miasta Rijeka w celu rewitalizacji dziedzictwa przemysłowego i technicznego

Słowenia – Lublana

Krajowy Program dla Kultury na lata 2014-2017 to główny instrument strategiczny do planowania rozwoju polityki kulturalnej.

Zrównoważona Strategia Urbanistyczna dla Miasta Lublana w latach 2014-2020 to przykład lokalnych wysiłków i polityki.

Polska – Warszawa / Bydgoszcz

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (2014 – 2017)

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego (2010–2020) i Rozwoju Kultury (2004–2020)

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Strategia rozwoju Miasta Stołecznego War-

szawy i Rozwoju Kultury w Warszawie 2020

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 Plan Modernizacji 2020+

Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku

Strategia Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026

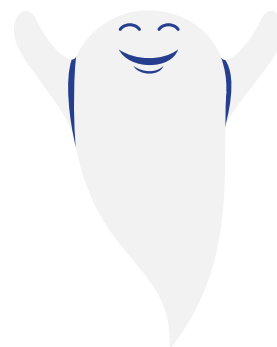
Republika Czeska - Miasto Uście nad Łabą

Programy dotacji są prowadzone przez Ministerstwo Kultury, które podaje warunki dla aplikantów.

Koncepcja Rozwoju Kultury i Ochrony Zabytków w regionie Uście nad Łabą 2014-2020

WNIOSKI I ZALECENIA

OGÓLNE WNIOSKI

Każde miasto partnerskie przekonało się, że dziedzictwo kulturowe to istotny czynnik w rozwoju społecznym, ekonomicznym, środowiskowym, terytorialnym i kulturalnym poprzez działania, które tworzy i strategie, które leżą u jego podstaw. W związku z tym, wymagane jest zintegrowane podejście koncentrujące się na zachowaniu, ochronie, rewitalizacji i promocji dziedzictwa na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

W wielu krajach, większość programów, a także przydział środków finansowych skupiają się na zachowaniu ważnych zabytków kultury. Nasze badania wskazują, że należy zwrócić większą uwagę na możliwą adaptację nieużytkowanych budynków w kontekście ochrony dziedzictwa kulturowego.

Wiele budynków, które są obecnie zabytkami architektonicznymi, wzbogaca nasze środowisko życiowe tylko dlatego, że zostały one odnowione na inne formy użytkowania po utracie ich pierwotnej funkcji. Budynki historyczne to wartościowe pozycje dziedzictwa, nie tylko pod względem unikalności, wartości artystycznej i ich funkcji, jako świadków historii, lecz również pod względem możliwej użyteczności. Adaptacja jest uzasadniona i konieczna w aspekcie ekologicznym i ekonomicznym. W szczególności, rozbiórka budynków o charakterze zabytkowym powoduje nie tylko nieodwracalne szkody kulturalne, lecz stanowi również konkretne straty materialne.

To dlatego ważne jest żądanie i promowanie nowego wykorzystania nieużytkowanych budynków dziedzictwa, które już nie są potrzebne w ich oryginalnej funkcji. Budynki historyczne były i będą rewitalizowane w całej Europie z przeznaczeniem na handel, przemysł i usługi, takie jak muzea, miejsca kultury i spotkań, przedszkola i kluby młodzieżowe. W tym miejscu, przemysły kreatywne i kulturowe to jedne z najważniejszych graczy pod względem ponownego wykorzystania, gdyż tworzą one wzrost ekonomiczny i innowacji. Ponadto, generują one duże zapotrzebowanie na przestrzeń roboczą.

Byłoby niezwykle pożądane posiadanie krajowej strategii odnośnie adaptacji nieużytkowanych budynków dziedzictwa kulturowego, która tworzy warunki do zrównoważonej współpracy pomiędzy różnymi sektorami, takimi jak przemysły kulturowe, turystyka, edukacja, nauka i sektor prywatny. Ta strategia ułatwia dostęp do interesujących obiektów i zapewnia środki finansowe do rewitalizacji.

W tym samym czasie, zadaniem politycznym powinno być zwiększenie świadomości w społeczeństwie dotyczącej wartości dodanej nowego wykorzystania zabytków, tworząc w związku z tym akceptację społeczną dla koncepcji przekształceń.

To wymaga usystematyzowanego, zdecentralizowanego podejścia do wdrożenia tego rodzaju projektu. Lokalne biuro koordynacyjne mogłoby inicjować, planować, sterować i zapewniać zrównoważony rozwój finansowanych projektów pomiędzy stosownymi lokalnymi wydziałami i innymi sektorami. Ponadto, powinno ono łączyć właścicieli i planistów projektów z inwestorami, a także wskazywać możliwe formy finansowej pomocy rządowej w przejrzysty sposób.

Ustawodawstwo dotyczące ochrony dziedzictwa powinno być przystosowane do potrzeb rewitalizacji. To obejmuje, dla przykładu, specjalne uwzględnienie budynków dziedzictwa przemysłowego, w których produkcja już nie będzie realizowana. Ich rozmiar i rodzaj narzucają specjalne wymagania.

Podczas planowania adaptacji, wystąpią pozornie nierozwiązywalne konflikty pomiędzy przepisami planowania, takimi jak ochrona przeciwpożarowa, drogi ewakuacji, izolacja akustyczna i oszczędność energii, a przepisami dotyczącymi ochrony, których celem jest zachowanie oryginalnej konstrukcji.

Staranna odbudowa i szacunek dla dziedzictwa historycznego musi stanowić nadrzędną zasadę, lecz musi być również miejsce na aspekt kreatywny podczas wdrażania działań remontowych. Zachowanie równowagi pomiędzy ochroną a rewitalizacją wydaje się jednym z głównych zadań dla wszystkich zaangażowanych stron.

SPECJALNE ZALECENIA DOTYCZĄCE PROJEKTÓW WALORYZACJI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Jest trudno przekazać nadrzędne, wiążące zalecenia dotyczące działania, gdyż zarządzanie dziedzictwem kulturowym to bardzo wrażliwy temat, który różni się w znacznym stopniu w poszczególnych krajach.

W związku z tym, aby zrealizować koncepcje przekształceń wyszczególnionych budynków w zrównoważony sposób, kierownicy projektów muszą być bardzo dobrze obeznani z wytycznymi obowiązującymi w ich kraju, regionie i mieście, pogłębiać swą wiedzę, rozmawiać z ekspertami i – przede wszystkim – zaangażować się w intensywną sieć współpracy i zwiększyć świadomość społeczeństwa.

W odniesieniu do kompleksowego planowania procesu ponownego wykorzystania, należy uwzględnić następujące punkty:

1. Sprawdzić status prawny i tytuł własności do budynku
Czy budynek stanowi własność państwa, czy jest własnością prywatną? Jaki rodzaj ochrony zabytku będzie obowiązywać? Czy jest on wpisany całościowo, czy tylko częściowo do rejestru zabytków? Czy ktokolwiek ma jakiegokolwiek roszczenia do budynku?
2. Sprawdzić stan i wartość budynku
Podczas tego procesu, należy również uwzględnić wartość artystyczną, historyczną i naukową dla przyszłych pokoleń.
3. Wysunąć propozycje do odpowiedzialnych władz ochrony zabytków
Przed przeprowadzeniem rozmowy z władzami, należy stworzyć wyraźną wizję i sprawdzić możliwe sposoby wykorzystania, restrykcje i wymagane pozwolenia.
4. Sporządzić plan biznesowy przy pomocy profesjonalistów
Udział w szkoleniach, analiza i optymalizacja kosztów, integracja i przyłączenie dodatkowych modeli biznesowych w celu finansowania krzyżowego, wymiana doświadczeń z innymi najlepszymi modelami praktycznymi
5. Wykorzystanie do maksimum sieci współpracy regionalnej i krajowej w celu promocji projektu
Platformy kultury, zrzeszenia turystyczne, fundacje i zrzeszenia do ochrony zabytków, stowarzyszenia lokalne, stowarzyszenia dzielnicowe, prasa, instytucje edukacyjne, muzea, uczelnie wyższe, kluby biznesu, zrzeszenia przemysłów kulturowych, zrzeszenia osób wykonujących pracę na własny rachunek, zrzeszenia biznesowe

PORADNIK STRATEGICZNY

